

ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

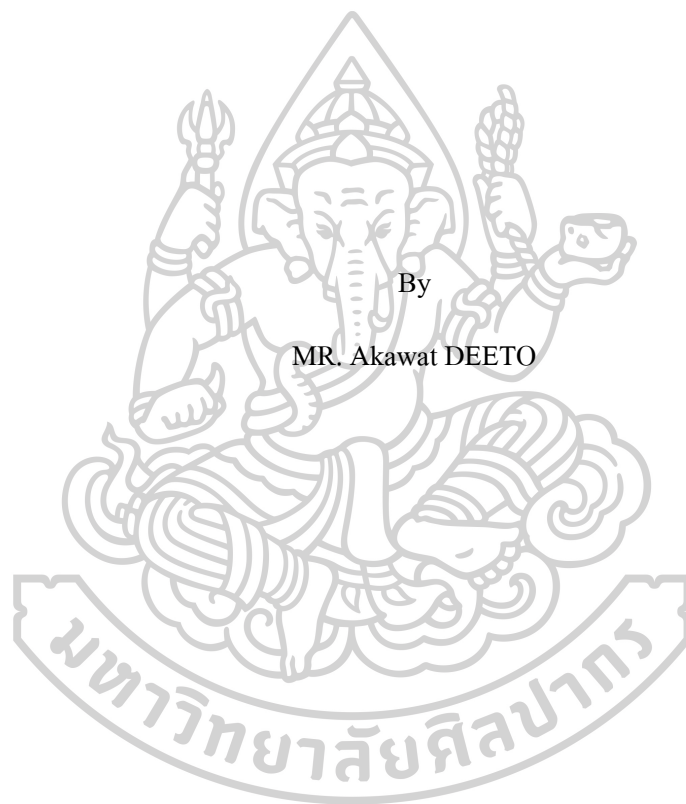
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE FOLK WAY OF PAST TO PRESENT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ ทำมกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน
โดย เอกวัฒน์ คีโต
สาขาวิชา ทักษะศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ทินกร กายรสสุวรรณ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)
พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ถาวร โกอุดมวิทย์)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ทินกร กายรสสุวรรณ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ สุภณมิตร)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง)
..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ กันจณา คำโสภี)

58003208 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : ตลาดชุมชน สายสัมพันธ์ สามล้อถีบ

นาย เอกวัฒน์ ดีโต: ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ

พาหนะในการดำรงชีพของชนกลุ่มเล็ก ๆ ที่ผู้คนเรียกวารถสามล้อถีบ ผู้ใช้แรงงานในการขนส่งเคลื่อนย้ายพืชผัก ผลไม้ผู้คนที่อยู่ภายในตลาดชุมชนเพื่อไปสู่จุดหมาย สายทางที่เคลื่อนผ่านกาลเวลานับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ กำลังถูกความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุเข้ามาแทนที่ ทำให้ภาพการคมนาคมเหล่านี้เริ่มเลือนลางจางหายไป การตระหนักถึงสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านี้ ทำให้ก่อเกิดที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ภายใต้วิทยานิพนธ์ หัวข้อ “ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน” โดยการบันทึกเรื่องราวผ่านความทรงจำและศึกษาข้อมูลของตลาดและชุมชนผ่านสภาพแวดล้อมสัญลักษณ์วัตถุต่าง ๆ เช่น ตัวรถสามล้อ ตระกร้าถูงผัก ผ้าใบบังแดดสังกะสีเก่าๆ พัง มาสร้างสรรค์ผลงานด้วยการจัดวางสภาวะพื้นที่ขึ้นใหม่ ผ่านการนำเสนอมุมมองในระดับสายตาของผู้คนธรรมดา ถ่ายทอดผ่านเทคนิควิธีการทางภาพพิมพ์โลหะร่องลึกขาวดำรูปในแบบสองมิติ ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีความหนักแน่น ลุ่มลึกด้วยน้ำหนักและกระบวนการสร้างแม่พิมพ์ที่สัมพันธ์กับเนื้อหา เปรียบเสมือนการหล่อหลอมตัวคนชุมชนให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การศึกษาวินิพนธ์นี้ สะท้อนมุมมองของกลุ่มคนและชุมชนที่แสดงให้เห็นถึงการแสวงหาต่อสู้ ดินรนในสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ถ่ายทอดให้ผู้คนทั่วไปได้เรียนรู้ด้วยมุมมองพิเศษที่สามารถสัมผัสถึงบริบทของกลุ่มคน ที่ทำให้เกิดความสุขที่ได้เห็นสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านี้ผ่านสุนทรียภาพที่มีความงามในรูปแบบผลงานทศนศิลป์

58003208 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Folk Way Past Present

MR. AKAWAT DEETO : THE FOLK WAY OF PAST TO PRESENT THESIS
ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR TINNAKORN KASORNSUWAN

The vehicles which Thai people in the past use for their livelihood called “tricycle”. They also used it for public transportation, conveying the vegetables, fruits, or even people in the local community market. Nevertheless, this past way of life is now replacing by the progress causing those transportation images faded away. In addition, those things were also the inspiration to create the thesis about “THE FOLK WAY OF PAST TO PRESENT.” However, those things mentioned above were created as printmaking by focusing on the story recording through the memories and looking up for the information of the local community market and various symbolic objects around the environments such as, the body of the archaic tricycle, the basket with vegetable bag, the sunblind, and the decayed old zinc. These prints were created by making the new space and condition transmitting through the technique of 2-dimensional black and white intaglio process (etching) which is powerful and deep by itself method. Moreover, the processes of printmaking were related to that Thai local community market images which is like casting a people community to have their own unity.

This thesis study reflected people perspectives which show that the struggling of population in the swift developed society nowadays in order to convey the public to learn with a special perspective that can touch and make them feel the happiness from seeing these precious and gorgeous things through aesthetics from the visual arts.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิชณ สุภณีมิตร รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ และศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง อาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยานิพนธ์ ผู้ที่ชี้แนะแนวทางปฏิบัติและขัดเกลาให้มีทักษะในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์อย่างสมบูรณ์และสม่ำเสมอตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ความรู้ทักษะ คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานตลอดจนการดำเนินชีวิต ขอขอบพระคุณหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการและวิทยานิพนธ์ทุกเล่มที่อนุเคราะห์ให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ และผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ด้วยความเคารพอย่างสูง

คุณประ โยชนันต์ ใดที่ก่อเกิดจากการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ข้าพเจ้าผู้เขียนขอนอบน้อมบูชา แต่ บิดา มารดา ป้า อา ผู้ที่ทำให้กำลังใจอย่างดียิ่ง และอุปการะในการศึกษาเสมอมา

เอกวัฒน์ ดีโต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมุติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
คำนิยามคำศัพท์.....	3
บทที่ 2	5
ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	5
อิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม	5
อิทธิพลจากปรัชญา ความเชื่อและคำสอนทางศาสนา.....	5
พุทธศาสนากับชีวิต.....	6
พระพุทธศาสนาสอนอะไร	7
อิทธิพลทางด้านรูปแบบทางศิลปกรรมและเทคนิควิธีการ	7
อิทธิพลที่ได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปิน	8
บทที่ 3	16

กระบวนการและองค์ประกอบในการสร้างสรรค์.....	16
การศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการสร้างสรรค์.....	16
วิธีการและเทคนิคในการสร้างสรรค์.....	21
ความสำคัญของลักษณะทางกายภาพพื้นที่ในการสร้างต้นแบบ	21
การสร้างภาพต้นแบบ	22
เนื้อหาสาระของผลงาน.....	23
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	23
ขั้นตอนการเตรียมแม่พิมพ์.....	30
ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน.....	37
ขั้นตอนการเตรียมหมึกพิมพ์.....	38
ขั้นตอนการพิมพ์.....	39
วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกกัดกรด (Etching).....	42
บทที่ 4	46
แนวทางและการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	46
การพัฒนาด้านเนื้อหาสาระในระยะที่ 1	47
การพัฒนาในด้านรูปแบบและด้านกระบวนการคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ระยะที่ 2	53
ภาพผลงานในช่วงชุดวิทยานิพนธ์	60
บทที่ 5	67
บทสรุป.....	67
รายการอ้างอิง	69
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	ภาพผลงาน ทินกร กาษรสุวรรณ 9
ภาพที่ 2	ภาพผลงาน ทินกร กาษรสุวรรณ 10
ภาพที่ 3	ภาพผลงาน ทินกร กาษรสุวรรณ 10
ภาพที่ 4	ภาพผลงาน อมร ทองพงค์ 12
ภาพที่ 5	ภาพผลงาน อมร ทองพงค์ 12
ภาพที่ 6	ภาพผลงาน Malte Sartorius เข้าถึง เมื่อ 12 ธันวาคม 2561 14
ภาพที่ 7	ภาพผลงาน Malte Sartorius เข้าถึง เมื่อ 13 ธันวาคม 2561 14
ภาพที่ 8	ภาพผลงาน Malte Sartorius เข้าถึง เมื่อ 13 ธันวาคม 2561 15
ภาพที่ 9	ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อในตลาด 17
ภาพที่ 10	ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อในตลาด 17
ภาพที่ 11	ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อในตลาด 18
ภาพที่ 12	ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อในตลาด 18
ภาพที่ 13	ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดวังเวียง เข้าถึง เมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2562 19
ภาพที่ 14	ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดวังเวียง เข้าถึง เมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2562 19
ภาพที่ 15	ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดเมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน 20
ภาพที่ 16	ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดบาร์เซโลนา ประเทศสเปน 20
ภาพที่ 17	ภาพแสดงตัวอย่างการสร้างภาพร่างด้วยโปรแกรม (Photoshop) 22
ภาพที่ 18	รูปทรงที่อยู่ภายในผลงาน 24
ภาพที่ 19	ภาพแสดงมุมมองของพื้นที่ว่าง 25
ภาพที่ 20	แสดงน้ำหนักโดยรวมของผลงาน 26
ภาพที่ 21	แสงเงาที่อยู่ในผลงาน 27

ภาพที่ 22	แสดงทิศทางของเส้น.....	27
ภาพที่ 23	แสดงพื้นผิว	28
ภาพที่ 24	ภาพแสดงองค์ประกอบของภาพ	29
ภาพที่ 25	ภาพถ่ายการเตรียมแม่พิมพ์.....	30
ภาพที่ 26	ภาพถ่ายการสร้างน้ำหนักโดยการเขียน (Hard ground) และทำพื้นผิว (Texture)	31
ภาพที่ 27	ภาพถ่ายการพิมพ์เพื่อดูน้ำหนักของเส้นและพื้นผิว	32
ภาพที่ 28	ภาพถ่ายการโรยตัวของผงแอสฟัลต์.....	33
ภาพที่ 29	ภาพถ่ายการย่ำแม่พิมพ์ที่โรยผงแอสฟัลต์.....	33
ภาพที่ 30	ภาพถ่ายพื้นผิวของแอสฟัลต์ระยะไกล และภาพขยาย ภาพตารางแสดงน้ำหนัก.....	34
ภาพที่ 31	ภาพถ่ายขั้นตอนการเขียน ไชลงบนแม่พิมพ์.....	36
ภาพที่ 32	ภาพถ่ายการเตรียมทำขึ้นกระดาษ.....	37
ภาพที่ 33	ภาพถ่ายการเตรียมหมึกพิมพ์.....	38
ภาพที่ 34	ภาพถ่ายขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน	39
ภาพที่ 35	ภาพถ่ายขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน	40
ภาพที่ 36	ภาพถ่ายขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน	41
ภาพที่ 37	ภาพถ่ายอุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์	44
ภาพที่ 38	ภาพถ่ายอุปกรณ์ในการเคลือบหน้าแม่พิมพ์	44
ภาพที่ 39	ภาพถ่ายอุปกรณ์ในการพิมพ์	45
ภาพที่ 40	ภาพถ่ายอุปกรณ์ล้างแม่พิมพ์และขึงกระดาษ.....	45
ภาพที่ 41	ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 1	48
ภาพที่ 42	ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 2	49
ภาพที่ 43	ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 3	50
ภาพที่ 44	ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 4	51
ภาพที่ 45	ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 5	52

ภาพที่ 46	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 1 54
ภาพที่ 47	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 2 55
ภาพที่ 48	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 3 56
ภาพที่ 49	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 4 57
ภาพที่ 50	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 5 58
ภาพที่ 51	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 6 59
ภาพที่ 52	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 7 61
ภาพที่ 53	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 8 62
ภาพที่ 54	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 9 63
ภาพที่ 55	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 10 64
ภาพที่ 56	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 11 65
ภาพที่ 57	ภาพผลงาน	ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 12 66

บทที่ 1

บทนำ

ตลาด และ ชุมชนของไทยเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งหนึ่งที่จะขาดไม่ได้เสียเลย ที่ ๆ มนุษย์ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวคนทั้งหลายให้รวมกันอยู่ได้ คือ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งในสังคมนั้นประกอบด้วยกลุ่มคนหลายวัย หลากเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ อาชีพ มีปรัชญาการดำเนินชีวิตที่แตกต่าง ตั้งแต่ครั้งอดีตจนถึงในสภาพกาลปัจจุบัน แต่มารวมกันได้เป็นชุมชนเดียวกัน

หากจะย้อนอดีตกลับไปเมื่อหลายปีที่ผ่านมา ที่ความเจริญทางวัตถุยังไม่ก้าวหน้า ภาพที่เรานึกเมื่อเราเดินเข้ามาในตลาดมักจะมีในบรรยากาศของการพูดคุยแลกเปลี่ยน เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตลาดที่มีทั้งการดิ้นรนต่อสู้ ต่อรอง และแสวงหา จนกลายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของวิถีชีวิตผู้คนในสังคม

ตลาดกับชีวิตในสังคมไทย ถึงวันนี้ภาพในอดีตอาจเลือนหายไปบ้างในบางตอนของความทรงจำ แต่เรื่องราวบางอย่างยังคงแจ่มชัดและเห็นได้อยู่ในปัจจุบันคือ สภาพอาคารบ้านเรือนในยุคแรกเริ่ม พาหนะในการขนส่ง การคมนาคมแบบเก่า คนที่เรียกตัวเองว่าจักรยานสามล้อถีบ คนที่ผูกพันกับท้องถนนที่อยู่สืบทอดมาสู่รุ่นลูกหลาน วิถีชีวิตแบบเก่าที่บ่งบอกถึงความต่อเนื่อง ทางกาลเวลาและพัฒนาการของเมืองว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางใด ต่างกันตรงที่ ณ เวลานี้ เรามิได้ใช้ทางสัญจรเหมือนในอดีต เส้นทางเก่าจึงเป็นตัวแปรหนึ่งต่อการดำเนินชีวิต การขยายตัวของเมือง เกิดการเคลื่อนย้ายแทบไม่หลงเหลือผู้คนเดิม ๆ ตั้งแต่เมื่อแรกสร้างอย่างชัดเจน แต่ก็ยังคงมีชีวิตของชาวบ้านย่านเก่าต่าง ๆ ที่ยังคงมีอยู่ แต่รวรินจนแทบขาดช่วง และการ “มีอยู่” ก็เหมือนเป็นการหลบ ๆ ซ่อน ๆ จากสายตาของผู้คน เพราะภาพของดีอาคารสมัยใหม่บดบังไว้เสียสิ้น

ด้วยความคำนึงถึงช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะคงเป็นคำตอบที่ดีที่สุด เสมือนหนึ่งว่าได้เริ่มสร้างสิ่งที่กำลังจะเลือนลางหายไปให้กลับมาอีกครั้งดังวันวาน การสร้างสรรค์ผลงานดังกล่าวถูกนำมาถ่ายทอดด้วยภาษาภาพที่ตรงไปตรงมา ผ่านการสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการทางภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ดังระยะเวลาในการสร้างค่าน้ำหนักลงบนแม่พิมพ์ให้มีความสมบูรณ์ ดังกาลเวลาที่หล่อหลอมชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่น จนกลายเป็นสายสัมพันธ์ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิถีชีวิตที่ถูกส่งผ่านกาลเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สังคมวัฒนธรรม ประเพณี การพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ของยุคสมัยนี้ ทำให้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงตามวิถีชีวิต บริบทของผู้คน ที่อยู่ในพื้นที่ด้วย อุตสาหกรรมของการดำรงชีพ กลิ่นไอของความเป็นวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่มีอยู่มาอย่างยาวนานกำลังจะเลือนลางหายไปตามกาลเวลา และด้วยสายทางของความผูกพันของข้าพเจ้าการเกิดและเติบโตขึ้นมาท่ามกลางชุมชนตลาด การโหยหาสิ่งที่ยังคงตราตรึงใจในอดีต ทำให้ก่อเกิดความสุข ได้เห็นสิ่งที่มีคุณค่าของชีวิต กลับมามีลมหายใจอีกครั้งหนึ่ง

ตลาดเก่าเป็นตลาดผักและผลไม้ ที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะแบบท้องถิ่นแบบดั้งเดิม แหล่งตลาดร้านค้า การขนส่งพืช ผัก ผลไม้ ยังคงใช้พาหนะในการขนส่ง การคมนาคมแบบเก่า ผู้คนที่เรียกตัวเองว่าจักรยานสามล้อถีบ ปัจจุบันสามล้อถีบนี้เหลือน้อยเต็มที ความเจริญของเมือง ความเร่งรีบของผู้คน ความเจริญทางวัตถุ ทำให้พาหนะที่มีเสน่ห์นี้ ถูกสิ่งใหม่ที่เข้ามาทดแทนตามกาลเวลา ทำให้วิถีชีวิตและอาชีพ ความสัมพันธ์ของผู้คนเริ่มเลือนลางจางหายไป แต่เรื่องราวยังคงแจ่มชัดและเห็นได้จากความทรงจำของข้าพเจ้า วิถีชีวิตที่ถูกส่งผ่านกาลเวลาบนเส้นทางของการเดินทาง หลากหลายพาหนะนำไปสู่จุดหมาย สามล้อ เป็นวิถีหนึ่งของสายทาง ซึ่งแม้เวลาจะหมุนเปลี่ยนเวียนไป หากทางสามล้อยังคงผูกพัน และเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตแห่งนี้ ข้าพเจ้าตระหนักถึงสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านี้ ทำให้ก่อเกิดที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์และด้วยเจตนาที่จะนำสิ่งที่ถูกลืมเลือน ให้เห็นถึงความสำคัญ ในคุณค่าของวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์แบบท้องถิ่น เรียบง่าย รู้ลึกถึงความงดงามนั้นอย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชูชดท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบันนั้น เพื่อตอบสนองสิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ ความคิดถึงสิ่งที่อยู่รอบกายในวันวาน ไม่ว่าจะเป็น พาหนะในการดำรงชีพบริบทของผู้คน วิถีชีวิตและ สภาวะแวดล้อมที่ผูกพัน ในชุมชนตลาด ที่ทุกวันนี้เริ่มเลือนลางหายไป เพื่อระลึกถึงเอกลักษณ์แบบท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางใจของข้าพเจ้า และอยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างช้านานให้กลับมามีชีวิตและลมหายใจเปรียบดังเช่น การส่งผ่านชีวิตด้วยกำลังร่างกาย เพื่อดำรงอยู่ด้วยความผาสุกตลอดจนสังคมไทยในปัจจุบันผ่านการแสดงออก ทางศิลปะภาพพิมพ์ด้วยการนำเสนอเรื่องราวผ่านวัตถุสิ่งของผักผลไม้ พืชที่อยู่ในบรรยากาศของการขนส่งคมนาคมแบบเก่ามีรายละเอียดของแสงเงาที่ทำให้เกิดมิติที่ซับซ้อน ข้าพเจ้าแสดงออกด้วยรายละเอียดของภาพยานพาหนะที่บรรทุกพืชผักผลไม้ ที่ถูกจัดเป็นระเบียบด้วยถุงพลาสติกที่บางใส

มองเห็นสิ่งของที่บรรจุอยู่ภายในตามวิถีของผู้คนในตลาดแบบชาวบ้าน รายละเอียดเหล่านี้เป็นภาพที่ได้รับการบันทึกด้วยศิลปะภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะ

สมมุติฐานของการศึกษา

อดีตและความทรงจำที่มีคุณค่าเปรียบเสมือนเลือดเนื้อ ตัวตน ที่ยังคงอยู่ในอุดมคติ วิถีชีวิตแบบเรียบง่าย แสงเงาที่สะท้อนถึงวัตถุ ตัวตน ชุมชนวิถีชีวิต ดังนั้นจึงหยิบยกพาหะนะที่เคลื่อนตัวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดนิ่ง พืชผักนา ๆ พันธุ์หลังพวง สะท้อนให้เห็นการดำเนินวิถีชีวิตที่มีความสุข สะท้อนทุกอย่างก้าวจรดลงเหนือทุกสิ่ง เพื่อให้ระลึกถึงภาพลักษณ์ที่แสดงถึงวิถีของความเป็นไทย ที่มีมาอย่างช้านาน ชุมชนต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นพื้นถิ่นและเชื้อชาติที่แตกต่างกันในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

ขอบเขตการศึกษา

1. ด้านเนื้อหาเป็นการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกแบบเรียบง่ายตรงไปตรงมาเพื่อให้เห็นถึงความรู้สึกที่แท้จริงในการสร้างสรรค์ต่อผลงาน เป็นมุมมองหนึ่งที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตท่ามกลางตลาดชุมชน
2. ด้านรูปแบบในการสร้างผลงานเป็นรูปแบบสองมิติ โดยมีรูปแบบ เหมือนจริง (Realistic) ด้วยการเจาะเข้าหาเนื้อหาและมุมมองของตลาดการค้าแบบพื้นบ้านที่เป็นมาแต่อดีต
3. ด้านเทคนิคเป็นภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Etching) ซึ่งเป็นกระบวนการทางเทคนิค ที่ให้ความรู้สึกของค่าน้ำหนักที่มีความชัดเจนแสดงถึงเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับผลงาน

คำนิยามคำศัพท์

1. Etching	เป็นเทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
2. Aquatint	เป็นกระบวนการสร้างน้ำหนัก ลงบนแม่พิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
3. Hard ground	กระบวนการสร้างค่าน้ำหนักให้เกิดเส้นลงบนแม่พิมพ์
4. Mezzotint	เป็นเทคนิคภาพพิมพ์ ซึ่งผิวแม่พิมพ์โลหะที่เตรียมไว้จะเป็นรอยหยาบพรุนเล็ก ๆ ทั้งแผ่นแม่พิมพ์ถ้านำไปพิมพ์จะเกิดค่าน้ำหนักดำ แล้วจะสร้างค่าน้ำหนักด้วยการใช้เครื่องมือขูดหรือฝนให้ร่องรอยลดความหยาบพรุนลงในบริเวณที่ต้องการ

5. Collagraph ภาพพิมพ์ที่พิมพ์จากวัสดุที่มีลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ หากวาดขีดเข้ากับแผ่นแม่พิมพ์เป็นการทำแม่พิมพ์ด้วยวิธีการปะติดวัสดุ
6. Theme แนวเรื่องที่ใช้เป็นแนวทางในการทำงานศิลปะ
7. Symbol สัญลักษณ์ลักษณะสิ่งของสิ่งหนึ่ง ที่ถูกกำหนดให้ใช้หมายความอีกสิ่งหนึ่ง
8. Creation การสร้างสรรค์ที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น
9. Visual Elements ทักษะธาตุที่เป็นปัจจัยของการเห็น ได้แก่ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง รูปทรง ลักษณะพื้นผิว
10. Transition การประสาน การทำให้กลมกลืน การทำให้เข้ากันได้ สอดแทรกเข้าด้วยกัน เช่น เทาทำให้ดำกับขาวกลมกลืน

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุดท่ามกลางตลาดชุมชนสายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน ได้รับอิทธิพลจากหลากหลายด้าน แสดงออกถึงจุดมุ่งหมายการสร้างสรรคและศึกษาพัฒนาการการต่อยอดสู่กระบวนการถักนุ่งเป็นแรงบันดาลใจ โดยแบ่งลักษณะข้อมูลของการสร้างสรรค์เป็น 3 ลักษณะคือ อิทธิพลทางด้านเนื้อหา อิทธิพลทางด้านรูปแบบ และอิทธิพลทางด้านเทคนิควิธีการดังต่อไปนี้

อิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม

อิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อมในการสร้างสรรค์ผลงานนั้น เกิดจากการเฝ้าสังเกตสิ่งเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ร้านค้าแบบห้องแถวหลายแห่งทรุดโทรมไม่เหลือเค้าโครงเดิม บ้างถูกรื้อถอนออกและปรับปรุงให้เป็นตลาดแบบสมัยใหม่รองรับสินค้าตลาดใหม่ ๆ ที่มีอิทธิพลด้านเศรษฐกิจ เป็นตลาดแบบใหม่ไม่เหมือนสมัยก่อนที่เดินเข้าไปในชุมชน เต็มเต็มไปด้วยกลิ่นของชีวิตผู้คนรายล้อมไปด้วยความสุข เอื้อเพื่อเพื่อแผ้วปายใช้สอยอย่างคล่องตัวพ่อค้าแม่ค้าตั้งกระบวนกระจาดขายของกันอย่างคึกคักผู้คนจอบแจ ชาวสามล้อถีบขบวนของขึ้นรถข้ามวันข้ามคืนเตรียมส่งผักผลไม้ไปสู่จุดหมายให้ถึงมือผู้บริโภค สะท้อนความเป็นอยู่ได้อย่างดีเมื่อมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมระบบความเชื่อ ประเพณี การเมืองการปกครองทำให้สิ่งที่มีอยู่อย่างยาวนานกำลังเลือนลางหายไป กลุ่มคนที่ใช้แรงงานอย่างสามล้อถีบให้ต้องต่อสู้และดิ้นรนประคับประคองจึงเกิดการตั้งคำถามภายในจิตใจจากการเฝ้าสังเกตผ่านการบันทึกเรื่องราวลงในความทรงจำให้มีคุณค่าผ่านรูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ลึกซึ้งถึงแนวความคิดที่มีต่อตัวเอง

อิทธิพลจากปรัชญา ความเชื่อและคำสอนทางศาสนา

“ความสำคัญของปรัชญาต่อการดำเนินชีวิต ปรัชญาในการดำเนินชีวิตเป็น แบบอย่างให้คนยึดถือและให้คุณค่าอันนำไปสู่พฤติกรรมของมนุษย์ หรือที่เรียกกันว่า “เป็นทัศนคติที่แฝงอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมมนุษย์” และภายใต้การดำเนินชีวิตของคนเราเอง จะสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ ขึ้นอยู่กับกลไกของความคิด ทุกคนจึงมีความแตกต่างกัน มีปรัชญาในการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับการกำหนดหน้าที่และตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ปรัชญาแบบใด เป็นหลักในการยึด ทั้งนี้ ปรัชญาคือรากฐานของความคิดและพฤติกรรม ปรัชญาในการดำเนินชีวิตแต่ละคนเป็นตัวกำหนดทิศทางชีวิตของแต่ละคน ทั้งนี้ ทำให้แต่ละคนมีทัศนคติต่อโลกและชีวิตในมุมมองที่หลากหลายแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม คนทุกคนย่อมมีปรัชญา

ในการดำเนินชีวิตของตน ไม่ว่าจะมีการศึกษาขนาดไหน จะต้องมึปรัชญาที่แอบแฝงอยู่ในตัวของแต่ละคน อยู่แล้ว

การดำรงชีวิตของมนุษย์ จำเป็นต้องมีหลักการให้ยึดถือและปฏิบัติ ในสังคมไทยปัจจุบัน เป็นสังคมที่มีความสับสนและวุ่นวาย ปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปหลายด้าน อย่างเช่น เศรษฐกรกรมก็กลายเป็นอุตสาหกรรม สังคมในยุคนี้พร้อมรับกับเทคโนโลยีทุกอย่างของชนชาติอื่น หากแต่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และรู้เท่าทันกับกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่มีหยุดยั้งนี้ ทั้งในด้านแนวความคิด การปฏิบัติ ความประพฤติ รวมไปถึงจนถึงกรอบมารยาททางสังคม และวัฒนธรรมอันดีงาม ก็ถูกผู้ที่ไม่เข้าใจอย่างแท้จริง นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่ผิด ๆ รวมถึงทางเศรษฐกิจก็เช่นเดียวกัน จนผู้คนในยุคปัจจุบันหลงลืมความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และทำที่สุดคุณอาจจะนำมาซึ่งความไม่รู้จักตัวตน จนกระทั่งสามารถทำร้ายคนอื่น ทำร้ายตัวเอง และถึงขั้นทำร้ายสังคมนี้ได้อีกด้วย

พุทธศาสนากับชีวิต

ศาสนาเป็นสถาบันที่สำคัญควบคู่กับสังคมมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะ สังคมของชนชาติใด หรือภาษาใด เพราะศาสนาเป็นสิ่งที่มากับชีวิตมนุษย์ทุกคน และมีความ สัมพันธ์ ต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากศาสนา เป็นสื่อระหว่าง มนุษย์กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ ฉะนั้นศาสนาจึงเป็นที่รวมของความ เคารพนับถือสูงสุดของมนุษย์เป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ เข้าถึงสิ่งสูงสุดตามอุดมการณ์หรือความเชื่อถือนั้น ๆ และศาสนาเป็นสิ่งที่มึอิทธิพลต่อการสร้าง สรรค์วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ แทบทุกด้าน เช่น วัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองเศรษฐกิจ ศิลปกรรม วรรณกรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ คนไทยมีความสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนามาเป็นเวลานานนับพันปีเศษมาแล้ว พุทธ ศาสนิกชนทั้งหลายมีความรู้สึกรักเคารพและศรัทธาในพุทธศาสนาฝังอยู่ในสายเลือดของคนไทยมา ตั้งแต่เกิดจนตาย พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่จำเป็นต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก เพราะ ศาสนาพุทธ ได้ผูกมัดจิตใจคนไทยทั้งชาติให้เป็นคนรักสันติ รักอิสระเสรี มีนิสัยโอบอ้อมอารี มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน พุทธศาสนาได้ฝังรากลงในจิตใจของ คนไทยทั้งใน อดีตและปัจจุบัน คนไทยจึงได้แสดงออกทางศิลปกรรมต่าง ๆ เช่น จิตรกรรมมักจะเป็นเรื่องราว เกี่ยวกับชาดกต่าง ๆ ในพุทธประวัติด้านสถาปัตยกรรมก็มีการสร้างวัดวาอารามต่าง ๆ โบสถ์ วิหาร เจดีย์ เป็นต้น ส่วนดนตรีไทยก็ให้ความเยือกเย็นตามแนวทางสันติของพุทธศาสนา ด้วยอิทธิพลของ หลักธรรมในพระพุทธศาสนาทำให้จิตใจของคนไทยแสดงออกมาในลักษณะที่เยือกเย็นมีความเกื้อกูลปรองดองกัน ให้การพึ่งพาอาศัย ชึ่งกันและกัน และทำให้คนไทยพอใจในการดำรงชีวิต อย่าง สงบสุขมาจนกระทั่งทุกวันนี้

พระพุทธศาสนาสอนอะไร

พระพุทธศาสนาสอนให้บุคคลพยายามช่วยตัวเอง ไม่มัวคิดแต่จะพึ่งผู้อื่น หรือ คิดแต่จะพึ่งสิ่งภายนอก ไม่สอนให้เป็นผู้ฝืนหรือนักสร้างวิมานบนอากาศ หรืออ่อนนบวงสรวงให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คลบันคาลอำนาจสิ่งที่ตนปรารถนา แต่สอนให้ประกอบเหตุ คือลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่มุ่งหมายรู้แจ้งผลดีด้วยตนเอง ไม่ใช่คิดได้ด้อย่างลอย ๆ โดยพึ่งโชคชะตา หรืออำนาจลึกลับใด ๆ มีความขยันหมั่นเพียร ไม่เกียจคร้าน โดยเฉพาะผู้ครองเรือน การก่อสร้างสร้างตัวจะต้องมีความขยันหมั่นเพียรเป็นข้อแรก ให้มีความอดทนต่อสู้กับความยากลำบากและอุปสรรคทั้งหลาย ไม่เป็นคนอ่อนแอ และถือว่าความอดทนจะนำประโยชน์ และความสุขมาให้ มีเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ให้เอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ผู้ใดที่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น หรือยกตนข่มท่านด้วย ชาติสกุล ด้วยทรัพย์ ด้วยความรู้ หรือด้วยเหตุอื่นใดก็ตาม พระพุทธเจ้าตรัสว่า บุคคลจำพวกนี้ไม่มีอะไร นอกจากความไม่เห็นอริยสัจ ไฉหลงต่อความจริงของธรรมชาติ”

(www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/search.php?option=exhibition&keyword=25,philosophy-of-life)

อิทธิพลทางด้านรูปแบบทางศิลปกรรมและเทคนิควิธีการ

อิทธิพลทางด้านรูปแบบทางศิลปกรรมได้แรงบันดาลใจมาจากการเฝ้ามองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงนับเวลาตั้งแต่อดีตมาจนถึงเวลาปัจจุบันสถาปัตยกรรม วัตถุ พาหนะการคมนาคมแบบดั้งเดิมที่ถูกส่งผ่านมา ทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต ที่มีการต่อสู้ดิ้นรน ต่อรอง แสวงหา การสร้างสรรค์ผลงานนี้ต้องการสะท้อนวิถีชีวิตผ่านวัตถุต่าง ๆ ที่แฝงไปด้วยสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการทางเทคนิควิธีการทางภาพพิมพ์ แบบเสมือนจริง และยังคงได้รับอิทธิพลจากผลงานของศิลปิน หลากหลายท่านทั้งเรื่องแนวความคิด เนื้อหาของผลงาน ที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้

อิทธิพลที่ได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปิน

รองศาสตราจารย์ทินกร กษรสุวรรณ

อาจารย์ประจำภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เกิดวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2512 จังหวัดเลย อายุ 50 ปี จบการศึกษาจากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ สาขาวิชาภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รศ.ทินกร เป็นศิลปินที่มีความมุ่งมั่นในการค้นคว้าทดลอง พัฒนาการด้านเทคนิคภาพพิมพ์โลหะ และภาพพิมพ์ปะติดวัสดุ (Collagraph) อย่างต่อเนื่องและยังคงมีแนวทางและการแสดงออกในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความชัดเจน จนทำให้ได้รับการยอมรับจากเวทีการประกวดในระดับชาติและนานาชาติ

แรงบันดาลใจที่ข้าพเจ้าได้รับจาก รศ.ทินกร ชัดเจนทั้งทางด้านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความงามและแฝงไปด้วยเรื่องราวที่ลึกซึ้งถึงวิถีชีวิตที่แจ่มชัด ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โลหะเป็นอย่างมาก จากทั้งเรื่องแนวความคิดในผลงานบางส่วนทำให้รู้สึกถึงความเป็นตัวตนของข้าพเจ้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในแนวความคิดของ รศ.ทินกรที่ว่า “ข้าพเจ้าต้องการแสดงให้เห็นถึงสารของชีวิตในชนบทอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจเป็นสภาพของชีวิตที่ดูธรรมดาเรียบง่ายไม่ซับซ้อนซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของชีวิตในชนบทไทย และการแสดงออกถึงพื้นที่ ๆ มีอยู่จริงสามารถทำให้เกิดรูปและรูปก็เป็นพื้นที่ว่าง ซึ่งเปรียบเสมือนกายกับจิตที่ไหลเวียนเปลี่ยนแปลงสามารถทำให้เกิดการสร้างและทำลายของคนเราที่เกิดขึ้นตามสภาพต่าง ๆ ที่มากระทบจึงเกิดการกระทำที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา”

(www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/search.php?option=exhibition&keyword=25, ก ล ึ่ง ส ะ ส ม ศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร)

แรงบันดาลใจจากเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ภาพพิมพ์โลหะของข้าพเจ้าที่ได้รับจาก รศ.ทินกร นั้นคือเนื้อหาสาระในการแสดงถึงตัวตนอย่างชัดเจน รวมถึงมุมมองต่าง ๆ ที่น่าสนใจต่อการนำมาสร้างสรรค์ผลงาน การใช้น้ำหนักของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะมาสร้างค่าน้ำหนักที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นวัตถุที่ต้องการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทำให้รู้สึกถึงความมีชีวิตชีวาในวิถีชีวิตชนบทได้อย่างเรียบง่ายและยังเป็นศิลปินที่มุ่งมั่นทำงานภาพพิมพ์มาอย่างยาวนาน บทความที่ รศ.ทินกร ได้เขียนบทความเขียนไว้ว่า “การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเป็นสิ่งที่สำคัญที่ศิลปินต้องเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระในการแสดงออกถึงตัวตนอย่างชัดเจน รวมถึงมุมมอง ๆ ที่น่าสนใจต่อการนำมาสร้างสรรค์ ทดลองสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในผลงานไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริงในอดีตและเหตุการณ์ในปัจจุบัน หรือคำบอกเล่าอื่น ๆ สุดท้ายต้องมาประมวลสรุป

ความคิดแนวทางสร้างสรรค์ โดยเลือกใช้กระบวนการทางศิลปะทัศนธาตุต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวที่แสดงออกในผลงาน” (ทินกร กาษรสุวรรณ, 2561)

นี่คือแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โลหะร่องลึกมาจนทุกวันนี้

ภาพที่ 1

ภาพผลงาน	ทินกร กาษรสุวรรณ
ชื่อผลงาน	ชีวิตในชนบทไทย 7
เทคนิค	ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ปีที่สร้าง 2540
ขนาด	107 X 130 ซม.

ภาพที่ 2

ภาพผลงาน ทินกร กาษรสุวรรณ
 ชื่อผลงาน หลังฝน 1
 เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ปีที่สร้าง 2537
 ขนาด 105 X 133 ซม.

ภาพที่ 3

ภาพผลงาน ทินกร กาษรสุวรรณ
 ชื่อผลงาน ชีวิตในชนบทไทย 3
 เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ปีที่สร้าง 2536
 ขนาด 105 X 133 ซม.

อมร ทองพวงค์

อมร ทองพวงค์ จบการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาทัศนศิลป์ คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ (ภาควิชาภาพพิมพ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร เกิดวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ.2531 อายุ 30 ปี ปัจจุบันเป็นศิลปินอิสระอยู่จังหวัดเชียงใหม่ อมรมีพื้นเพเป็นคนจังหวัดชลบุรีและมีแนวทางการทำงานจากความผูกพันเกี่ยวกับชุมชนจีนซากแง้ว ด้วยการถ่ายทอดออกทางรูปทรงสถาปัตยกรรมเก่าโดยใช้กระบวนการทางภาพพิมพ์เมซโซทินท์ (Mezzotint) ที่มีรูปแบบเป็นลักษณะเฉพาะตัวในการสร้างสรรค์ จนเป็นที่ยอมรับในเวทีการประกวดภาพพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ

อมร ทองพวงค์ บอกเล่าถึงเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตแบบเก่า โดยแสดงออกถึงเนื้อหาที่ถ่ายทอดเป็นรูปแบบที่สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกด้วยการใช้บ้านเก่าของชุมชนจีนซากแง้ว โดยใช้บรรยากาศยามค่ำคืนเพื่อแสดงให้เห็นถึงความอ้างว้าง โดดเดี่ยวถูกทอดทิ้งโครงสร้างบ้านและตัวบ้านยังแสดงออกถึงเรื่องราวที่ผ่านตัวเองด้วยร่องรอยต่าง ๆ จากกาลเวลาที่เปรียบเสมือนการบันทึกชีวิตของผู้คน สถาปัตยกรรมที่ค่อย ๆ แปรเปลี่ยนเสื่อมโทรมลง ไร้ผู้คนอนุรักษ์ อมร จึงเห็นถึงคุณค่าทางความงาม โดยมีแรงบันดาลใจมาจากลักษณะโครงสร้างบ้านไม้แก่นำมาจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะชิ้นใหม่ ด้วยภาษาภาพที่สื่อถึงเนื้อหาตรงไปตรงมา ซึ่งส่งผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ที่มีแนวคิดสอดคล้องกัน คือการเล่าเรื่องผ่านสถาปัตยกรรมชุมชนวัตถุที่เป็นตัวแทนจากการเคลื่อนที่ผ่านกาลเวลามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอย่างรวดเร็วจนถึงทุกวันนี้ยิ่งลดเหลือน้อยลงเต็มที ในเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ทำให้สิ่งเหล่านี้เลือนหายไปจากสังคมปัจจุบัน ดังนั้นในการหยิบยกสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาสร้างสรรค์ผลงานให้อยู่ในรูปแบบของศิลปะ เสมือนการบันทึกประวัติศาสตร์ที่ผ่านมามากมายในครั้งอดีต โดยเลือกเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความรู้สึกถึงน้ำหนักที่มีความชัดเจนจัดจ้าน ขาวจัด ดำจัด ในกระบวนการทางภาพพิมพ์โลหะร่องลึกต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้ามีความสนใจในความซับซ้อนของกระบวนการสร้างแม่พิมพ์ ที่มีความละเอียดอ่อนและแฝงไปด้วยเสน่ห์อยู่อย่างมากมาย เสมือนการเวลาที่หล่อหลอมชุมชนให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาตั้งแต่ครั้งอดีตจนถึงเวลาในปัจจุบัน

ภาพที่ 4

ภาพผลงาน อมร ทองพวงค์
ชื่อผลงาน ทะเล
เทคนิค ภาพพิมพ์ (Mezzotint) ปีที่สร้าง 2559
ขนาด 60 X 80 ซม.

ภาพที่ 5

ภาพผลงาน อมร ทองพวงค์
ชื่อผลงาน บ้านเก่า
เทคนิค ภาพพิมพ์ (Mezzotint) ปีที่สร้าง 2560
ขนาด 90 X 240 ซม.

Malte Sartorius

Malte Sartorius จบการศึกษาจาก he first studied under Gerhard Gollwitzer, Professor of General Artistic Education เกิดเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2476 ประเทศรัสเซีย Malte Sartorius เป็นคนที่เริ่มต้นจากการวาดเส้น และใช้เทคนิคทางภาพพิมพ์หิน (Lithograph) เป็นต้นแบบในการทำภาพพิมพ์โลหะจนได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากในวงการภาพพิมพ์ ในปี 2506 เขาได้รับเชิญให้ไปเป็นอาจารย์ที่ประเทศเยอรมันเพื่อพัฒนาภาพพิมพ์ให้กับประเทศ และเสียชีวิตลงในวันที่ 11 กันยายน 2560 ที่ประเทศเยอรมัน

Malte Sartorius เป็นศิลปินภาพพิมพ์ชาวเยอรมันที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในระดับนานาชาติและในประเทศอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงทักษะขั้นสูงของกระบวนการทางเทคนิคของเขา เขามักจะถ่ายทอดจากองค์ประกอบที่ตรงไปตรงมาในวิถีชีวิตที่เขาสัมผัสจากชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นตลาดของเมืองเวนิส กองไม้เก่า สภาวะ บ้านเรือนของชาวประมงบนชายฝั่ง ภายภาพต่าง ๆ ของเมืองในมุมมองที่มีความพิเศษน่าสนใจผ่านหุ่นนิ่ง พีชพรรณ เครื่องครัวในวิถีชีวิต ผ่านแสงเงาที่มีความคมชัด พาดผ่านลงบนวัตถุที่แสดงให้เห็นถึงทัศนียภาพที่มีความงามแบบเฉพาะตัวเป็นการถ่ายทอดถึงความมีชีวิตชีวาของเมืองได้เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้เองเสมือนเป็นเอกลักษณ์ในผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินตลอดมา

ผลงานของ Malte Sartorius ให้อิทธิพลในด้านรูปแบบและแนวเรื่อง ของการถ่ายทอดที่มีความชัดเจนตรงไปตรงมา แสงเงาที่ตกกระทบลงบนตัววัตถุให้ความคมชัด ให้ความรู้สึกที่มีความพิเศษในการสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึก ถึงความมีชีวิตของผลงาน ตรงไปตามจุดประสงค์ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญต่อการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า ให้ความความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 6

ภาพผลงาน Malte Sartorius เข้าถึง เมื่อ 12 ธันวาคม 2561

เข้าถึงได้จาก <http://www.franciskylegallery.com/sites/Sart.htm>

ชื่อผลงาน Stilleben auf Lochblech II

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ปีที่สร้าง 2553

ขนาด 40 X 50 ซม.

ภาพที่ 7

ภาพผลงาน Malte Sartorius เข้าถึง เมื่อ 13 ธันวาคม 2561

เข้าถึงได้จาก <http://www.franciskylegallery.com/sites/Sart.htm>

ชื่อผลงาน Walnuesse und Granataepfel III

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ปีที่สร้าง 2547

ขนาด 25 X 40 ซม.

ภาพที่ 8 ภาพผลงาน Malte Sartorius เข้าถึง เมื่อ 13 ธันวาคม 2561
 เข้าถึงได้จาก <http://www.franciskylegallery.com/sites/Sart.htm>
 ชื่อผลงาน Fruechte gehaeuft
 เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ปีที่สร้าง 2551
 ขนาด 40 X 50 ซม.

สรุปอิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจาก รศ.ทินกร กาษรสุวรรณ ที่มีความชัดเจน ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน และมีมุมมองพิเศษในการเลือกวัตถุต่าง ๆ เพื่อแสดงออกทางความงามให้แฝงไปด้วยความเรียบง่ายและเรื่องราวที่มีความลึกซึ้งถึงวิถีชีวิตที่มีความแจ่มชัด อีกทั้งในด้านเทคนิคกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานที่ยังคงมีการพัฒนาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นแรงผลักดันต่อการทำงานได้เป็นอย่างดี

อมร ทองพวงค์ ให้อิทธิพลในการบอกเล่าเรื่องราวผ่านสัญลักษณ์บ้านเก่าที่แสดงให้เห็นถึงความอ้างว้าง โดดเดี่ยวผ่านบรรยากาศยามค่ำคืน ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับแนวทางของข้าพเจ้าที่ใช้สัญลักษณ์เป็นรถสามล้อที่เคลื่อนผ่านกาลเวลาเพื่อแสดงออกถึงวิถีชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงและจางหายไปที่สุดในที่สุดของสังคมไทยในยุคปัจจุบันนี้

Malte Sartorius ให้อิทธิพลทางด้านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โลหะร่องลึกต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ด้วยการถ่ายทอดหน้าหนักของผลงานที่มีความคมชัดและชัดเจน แสงเงาที่มีความสมบรูณ์นี้ทำให้เกิดอิทธิพลต่อผลงานของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

กระบวนการและองค์ประกอบในการสร้างสรรค์

“ อริสโตเติล (Aristotle) นักปรัชญาชาวกรีก ศิษย์ของเพลโต ได้คลี่คลายทัศนคติการเลียนแบบของเพลโตว่า ศิลปินอาจเลียนแบบรูปทรง (Form) ที่เป็นกลางทั่ว ๆ ไป เพื่อแสดงแก่นสารที่มีอยู่ในสิ่งต่าง ๆ มากกว่าจะเลียนแบบลักษณะเฉพาะทางกายภาพของสิ่งนั้น ศิลปินแสดงรูปทรง แต่ไม่ได้แสดงสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ศิลปินมองทะลุเข้าไปถึงลักษณะเฉพาะของสิ่งเพื่อแสดงรูปทรงของสิ่งนั้น จิตรกรจะแสดงบุคลิกภาพและอุปนิสัยของผู้ที่นั่งเป็นแบบออกมาในงานมากกว่าจะแสดงรูปลักษณะภายนอกของแบบที่ปรากฏแก่ตาในขณะนั้น และในทำนองเดียวกัน ศิลปินทั้งหลายต่างพยายามค้นหารูปทรงที่เป็นแก่นแท้ของสิ่งต่าง ๆ เช่น สิ่งโต ม้า หรือแม้แต่เก้าอี้ รองเท้า หรือสภาพทางสังคม หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ คือ ความจริงที่ต่างจากรูปลักษณะของนายคำ นายขาว แต่ศิลปินก็จำเป็นต้องเลียนแบบนายคำ นายขาว เพื่อที่จะได้รูปทรงที่เป็นแก่นหรือความจริงของมนุษย์ ศิลปะจึงไม่ใช่การเลียนแบบธรรมชาติโดยตรง แต่เป็นตัวแทนหรือการแสดงออกของความจริงในธรรมชาติ ” (ชลุค นิมเสมอ, 2557)

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ มีจุดเริ่มต้นจากการเฝ้าดูสิ่งที่อยู่รอบกายกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนตลาดอย่างเห็นได้ชัด ตลาดผักและผลไม้กำลังซบเซา เพราะเกิดย่านการค้าใหม่ ๆ มาแทนที่รวมทั้งห้างสรรพสินค้าใหม่ ๆ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกสบายก็จริงแต่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนที่ลดน้อยลง การพบปะพูดคุยเอื้อเพื่อแบ่งปันแบบสมัยอดีตแทบจะไม่มีหรือไม่มีเลยก็ว่าได้ ต่างจากตลาดแบบชนบทที่มีการแลกเปลี่ยน แบ่งปันพบปะพูดคุยได้พบหน้า ปฏิสัมพันธ์กันเหมือนในทุกวันตั้งแต่สมัยอดีตมา ปัจจุบันตลาดย่านชุมชนและธุรกิจที่เกิดจากการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ การคมนาคมที่สะดวกสบายเข้ามาแทนที่ตึกแถวบ้านใหม่ กำลังบดบังแสงแดดที่เคยพาดผ่านความงดงามของชีวิตแบบดั้งเดิมที่เคยมีมาในครั้งอดีตให้สูญสิ้นไป ความสะเทือนใจที่เกิดกับการเปลี่ยนแปลงและอยากเก็บให้อยู่ในรูปแบบของความทรงจำ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจผ่านรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างต้นแบบและถ่ายทอดสู่กระบวนการทางเทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึกในผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 9

ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อภายในตลาด

ภาพที่ 10

ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อภายในตลาด

ภาพที่ 11 ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อภายในตลาด

ภาพที่ 12 ภาพแสดงบรรยากาศและรถสามล้อภายในตลาด

ภาพที่ 13

ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดวังเวียง เข้าถึง เมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2562
เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/chartsiam/2015/02/24/entry-1>

ภาพที่ 14

ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดวังเวียง เข้าถึง เมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2562
เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/chartsiam/2015/02/24/entry-1>

ภาพที่ 15

ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดเมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน

ภาพที่ 16

ภาพแสดงบรรยากาศตลาดสดบาร์เซโลนา ประเทศสเปน

วิธีการและเทคนิคในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าเป็นการแสดงออกโดยกระบวนการทางทัศนศิลป์โดยการเฝ้าสังเกตสิ่งที่อยู่รอบตัวมาตั้งแต่อดีตจนถึงเวลาในปัจจุบัน เส้นทางสามล้อเก่า การคมนาคมที่เคยใช้ได้แปรเปลี่ยนไป ผู้คนที่เคยยึดอาชีพขนส่งด้วยแรงงานเริ่มลดน้อยลงซึ่งแสดงออกถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุและสังคมได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการใช้ทัศนธาตุต่าง ๆ มารวมกันเพื่อนำมาสร้างสรรค์อีกครั้งทำให้เกิดสุนทรียศาสตร์ทางความคิดรูปแบบที่มีเนื้อหาตรงไปตรงมา ผ่านเทคนิคกระบวนการทางภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Etching) ที่มีความซับซ้อนในกระบวนการ ทำให้รู้ถึงการวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้ระยะเวลาในการกัดกรวดและน้ำหนักของผลงานที่มีความคมชัด แฝงไปด้วยความหนักแน่นและความละเอียดอ่อน มีมิติพื้นผิวที่มีความลวดลายกลมกลืนผสมผสานกัน เสมือนแนวความคิดที่ต้องการนำเสนอผลงาน

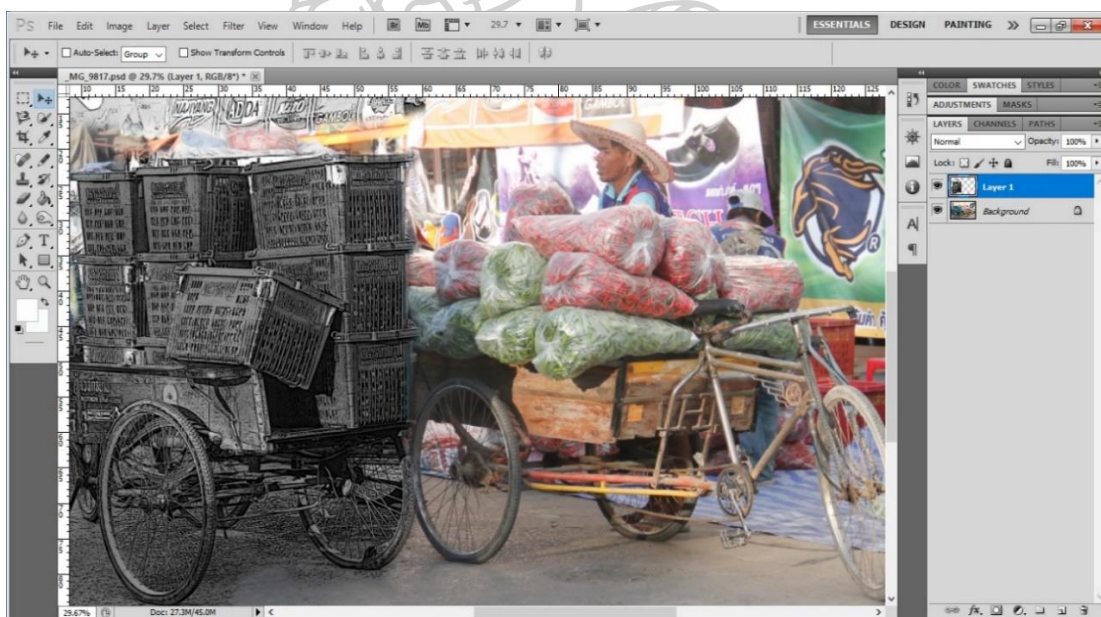
ความสำคัญของลักษณะทางกายภาพพื้นที่ในการสร้างต้นแบบ

จากกายภาพลักษณะทางกายภาพของตลาดและชุมชนที่มีความเชื่อมโยงกันนั้น เราจะพบเห็นวิถีชีวิตที่แตกต่างกันออกไป พ่อค้าแม่ค้าที่ตั้งของเรียงรายอยู่ริมสองฝั่งถนน ผู้ใช้แรงงานสามล้อถีบขนของขึ้นหลังพ่วงกันอย่างคึกคัก แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์แบบท้องถิ่นเฉพาะตัว ซึ่งแอบแฝงไปด้วยความงามที่ก่อให้เกิดสุนทรียภาพ แสดงออกถึงวิถีชีวิตชุมชนเมืองที่มีความเรียบง่าย เอื้อเพื่อเกื้อกูลกันอย่างชัดเจน นัยยะสำคัญเหล่านี้ถูกแปรเปลี่ยนให้เป็นจินตนาการ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวในการสร้างสรรค์ผลงานให้ผู้คนภายนอกได้สัมผัส การคมนาคมแบบดั้งเดิมที่ใช้แรงงานเป็นตัวขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดนิ่ง สามล้อถีบที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงในยุคปัจจุบันกำลังลดน้อยหายลงไป ผ่านการนำเสนอในรูปแบบลักษณะทางกายภาพเชิงสัญลักษณ์ที่ให้ความสำคัญตามลำดับในการสร้างสรรค์ผลงาน มีพื้นที่เห็นเด่นชัดแสงเงาที่ตกกระทบลงบนวัตถุก่อให้เกิดมิติแสงเงาที่มีความชัดเจน สร้างพื้นที่ให้มีระยะใกล้ไกลทั้งตัวรถสามล้อถีบและโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม แบบเก่าผ้าใบผูกพันสังกะสีเก่า สิ่งเหล่านี้บ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์เรื่องราววัฒนธรรมของชุมชนได้เป็นอย่างดี

การสร้างภาพต้นแบบ

ในการสร้างสรรค์ภาพต้นแบบนั้น เกิดจากการเริ่มต้นด้วยการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ตรง และศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ด้วยการลงพื้นที่จริงเพื่อสอบถามและสนทนากับผู้คนที่อยู่ในชุมชน ตลาดและผู้ใช้แรงงานรับจ้างถีบรถสามล้อ เก็บข้อมูลผ่านการบันทึกภาพและวิดีโอ เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์เป็นภาพร่างต้นแบบของผลงาน โดยการนำภาพถ่ายรถสามล้อที่อยู่ในพื้นที่ที่มาจัดวางองค์ประกอบชิ้นใหม่ให้อยู่ภายในพื้นที่ ๆ มีโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่มีความเก๋ขาดมุขัง ใช้แสงเงาที่มีความคมชัดเพื่อแสดงความเด่นชัดให้ตัวรถสามล้อที่มีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดเรื่องราวที่สอดคล้องกันกับเนื้อหา ในแนวความคิดของการดำเนินการใช้ชีวิตของผู้ใช้แรงงานสามล้อถีบที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวแบบท้องถิ่นดั้งเดิม จากนั้นได้นำข้อมูลที่ทำการสังเคราะห์แล้ว นำมาผ่านกระบวนการทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในภาพแบบร่าง และเกิดมิติที่มีความใกล้เคียงเพื่อนำมาสู่กระบวนการสร้างสรรค์ให้สมบูรณ์ สู่กระบวนการทางภาพพิมพ์โลหะ ในขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 17 ภาพแสดงตัวอย่างการสร้างภาพร่างด้วยโปรแกรม (Photoshop)

เนื้อหาสาระของผลงาน

ผลงานในวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ ข้าพเจ้าอาศัยการสร้างสรรค์ผลงานภายใต้เนื้อหาและแนวความคิด ซึ่งหล่อหลอมไปด้วยทัศนธาตุต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความงดงามความประทับใจจากพื้นที่ที่สร้างขึ้นและมีอยู่จริงที่มีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ สะท้อนความเป็นตัวตนของชุมชนให้มีความรู้สึกพิเศษ ถ่ายทอดกระบวนการสังเคราะห์ โดยอาศัยหลักสุนทรียศาสตร์ให้ผู้ชมได้รับรู้สึกในผลงานซึ่งมีองค์ประกอบหลักดังนี้

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

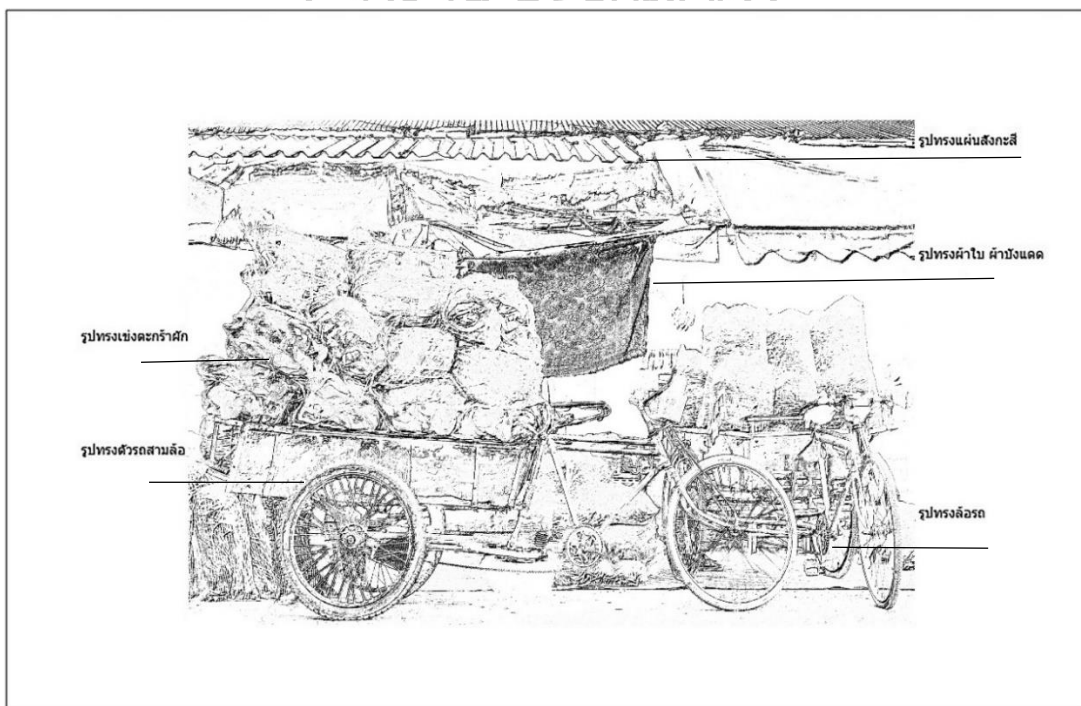
แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้น มีจุดเริ่มต้นจากพื้นที่ ๆ มีความผูกพัน กับชีวิตแบบตลาดชุมชน มีสิ่งที่เป็นตัวแทนจากกาลเวลานับจากอดีตสู่ปัจจุบัน ซึ่งเป็นเครื่องมือดำรงชีพหล่อเลี้ยงชีวิตมาอย่างยาวนาน เป็นสิ่งที่ทำให้ตกตะกอนทางความคิดและนำค้นหา โดยหยิบยกรวดสามสี่ถีบเครื่องมือที่ขนย้ายฝักผลไม้ มาถ่ายทอดภายใต้ความงดงามของการใช้ทัศนธาตุ อาจารย์ชวลิต นิ่มเสมอ ได้เขียนไว้ในหนังสือองค์ประกอบของศิลปะ ความว่า “ทัศนธาตุจะอยู่รวมกันและเกี่ยวเนื่องกันอยู่ ทั้งรูปทรงที่ต้องการสร้างขึ้นและในสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติตัวอย่าง เช่น ส้มผลหนึ่งมีรูปทรงค่อนข้างกลมมีขอบบนเป็นเส้น ทรงตัวอยู่ในที่ว่างที่มีปริมาตรเท่ากับตัวเอง มีที่ว่างล้อมรอบอยู่เมื่อมีแสงสว่างเราจะเห็นความอ่อนแก่ของแสงเงา ผิวจะเป็นสีส้มและมีลักษณะขรุขระเล็กน้อย รวมความว่าเมื่อมีรูปทรงใด ๆ ปรากฏขึ้นแก่สายตาทัศนธาตุทั้งหลายจะประสานตัวรวมกันอยู่ในรูปทรงนั้นอย่างครบถ้วน

ทัศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพที่จะนำมาประกอบกันเข้าให้เป็นรูปทรงเพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวคิดที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกันหรือการจัดระเบียบหรือการประสานกันเข้าของทัศนธาตุ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในอันดับต่อมา และจำเป็นที่จะต้องมียิ่งหนึ่งมายึดเหนี่ยวให้วัสดุเหล่านั้นรวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิตมีความหมายในตัวเอง สิ่งยึดเหนี่ยวนี้ก็คือ กฎเกณฑ์ของเอกภาพและทัศนธาตุแต่ละทัศนธาตุ”

(ชวลิต นิ่มเสมอ, 2557)

รูปทรง (Form)

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ รูปทรงหลักที่แสดงออกจากตัวผลงานนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โครงสร้างทางวัตถุที่ประกอบกันก่อให้เกิดรูปทรงเรขาคณิตเกิดการผสมผสานกันอย่างมีเอกภาพก่อเกิดเป็นรถสามล้อ ตะกร้า ผักผลไม้ที่สื่อถึงชีวิตที่ต้องแบกขนส่งผ่านกาลและเวลาเสมือนการใช้ร่างกายพลังใจในการขับเคลื่อนตัวเองให้ไปข้างหน้าดวงล้อของชีวิต ส่วนที่สองของรูปทรงนั้น คือส่วนที่เป็นโครงสร้างของสถาปัตยกรรม ผ้าใบบังแดดขาดเก่า สังกะสีผุกร่อน สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่แสดงออกถึงการมีชีวิตที่เคยมีมาอย่างยั่งยืน โดยการสร้างสรรค์ผลงานนั้นสัญลักษณ์เหล่านี้คงเป็นสิ่งที่สื่อออกมาให้เห็นถึงความงามและความเรียบง่าย ซึ่งตอบสนองต่อการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 18 รูปทรงที่อยู่ภายในผลงาน

พื้นที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างของการสร้างสรรค์ผลงานนั้นแสดงให้เห็นถึง บรรยากาศและอากาศที่ห่อหุ้มวัตถุ ไม่ว่าจะเป็นรถสามล้อ ถูพลาสติก ผ้าใบและสังกะสี การไหลเวียนของอากาศทำให้ผลงานเกิดมิติ เป็นรูปแบบของที่ว่างให้พลังความรู้สึกเคลื่อนไหวสงบเงียบ มีความลึก ความกว้าง ความยาวของพื้นที่ ๆ เป็นโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมและยังแสดงถึงนัยยะแอบแฝงไปด้วยเรื่องราวของชีวิตที่มีความเงียบเหงาสงบนิ่ง ถูกล้อมเลื่อนจึงทำให้เกิดความสมดุลในเนื้อหาของผลงานประสานกันทั้งในระยะหน้าและหลังให้มีความโดดเด่นมากขึ้น

ภาพที่ 19

ภาพแสดงมุมมองของพื้นที่ว่าง

น้ำหนัก (Tone)

น้ำหนักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้มีลักษณะเป็นภาพ ขาว เทา ดำ โดยใช้กระบวนการทางเทคนิคเป็นตัวนำ ความอ่อนแก่ที่ออกมาจากตัวผลงานบริเวณที่ถูกแสงสว่าง ในส่วนที่เป็นเงาของวัตถุให้ความแตกต่างของรูปทรงพื้นที่ว่าง ให้ความรู้สึกกลมกลืนสม่ำเสมอทั้งผลงาน น้ำหนักก่อให้เกิดระยะหน้าและระยะหลัง โดยกำหนดให้มีความสว่างเน้นลงบนวัตถุที่มีความสำคัญกับผลงานเช่น ตัวรถสามล้อ ตะกร้าห่อของ และใช้น้ำหนักที่มีความเข้มลดทอนสิ่งที่เป็นโครงสร้าง เพื่อให้ตัวผลงานมีจุดเด่น จุดรองทำให้เกิดมิติที่สอดคล้องกันกับแนวความคิดที่ต้องการจะนำเสนอให้ความรู้สึกถึงอารมณ์คำนึงหาถึงช่วงระยะเวลาที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงของชีวิต

ภาพที่ 20 แสดงน้ำหนักโดยรวมของผลงาน

แสงและเงา (Light & Shade)

แสงเงาในผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้คือความแตกต่างของน้ำหนักที่ปรากฏบนวัตถุการใช้แสงที่มีความชัดเจนนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้สิ่งที่ต้องการแสดงออกสื่อถึงตัวตนมีความคมชัดมากขึ้นและยังช่วยในการเกิดปริมาตรของรูปทรง และให้ความหนาแน่นอีกด้วยเงาที่ตกกระทบลงบนวัตถุผู้พื้นแสดงออกได้เป็นอย่างดีถึงการเริ่มต้น แสงหาต่อผู้ดำเนินชีวิตเมื่อแสงและเงามาประสานกันทำให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงาน

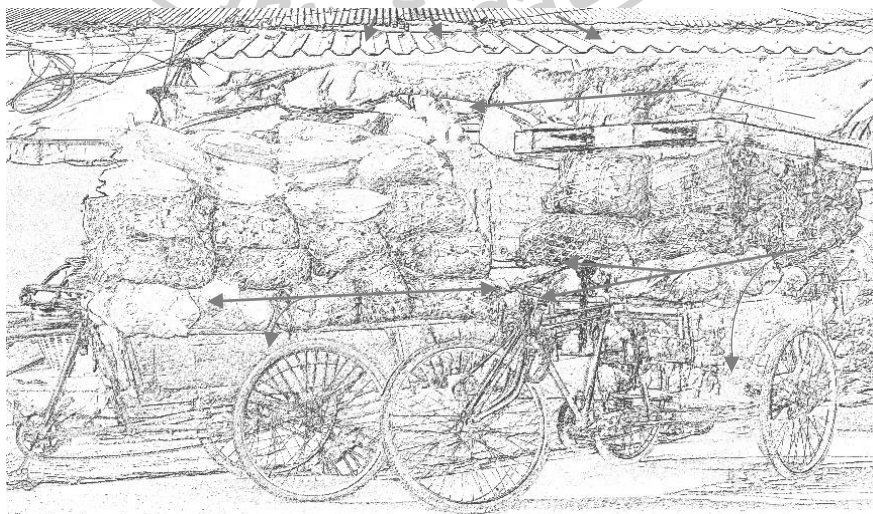

ภาพที่ 21 แสงเงาที่อยู่ในผลงาน

เส้น (Line)

เส้นในผลงานชุดนี้ เป็นทศนะธาตุเบื้องต้นที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน โครงสร้างของตัวรถสามล้อที่ประกบกันขึ้นให้ความรู้สึกหนักแน่น แข็งแรง วงล้อที่วนไปอย่างไม่มีวันหยุดนิ่ง ซึ่งผสมผสานกันระหว่างพื้นที่ว่างและรูปทรงของวัตถุ ทั้งผ้าใบ ถุงพลาสติก ที่ห่อหุ้มสิ่งของอยู่ สถาปัตยกรรมที่มีโครงสร้างแข็งแรงแต่ไม่แน่นอนเกิดจากความเก๋ๆ พุง ทำให้เกิดแรงปะทะในระยะหน้าและนำสายตาไปสู่ระยะหลัง ซึ่งเป็นตัวนำทางของเส้นให้ผลงานมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาผลงานที่ต้องการนำเสนอ ได้อย่างลงตัว

ภาพที่ 22 แสดงทิศทางของเส้น

พื้นผิว (Texture)

ลักษณะพื้นผิวที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นกระบวนการทางภาพพิมพ์โลหะที่เกิดขึ้นโดยมีกรรมวิธีหลากหลาย เพื่อให้เกิดพื้นผิวตามตัววัตถุที่ต้องการนำเสนอ ร่องรอยบนตัวรถสามล้อแสดงออกถึงระยะเวลาการใช้งานมาอย่างยาวนาน ความผูกพันบ่งบอกถึงความเป็นชีวิตได้เป็นอย่างดี ผ้าใบและสังกะสีผุกร่อนบอกเล่าเรื่องราวของการเวลา มีทั้งสิ่งใหม่และสิ่งเก่าอยู่ด้วยกันอย่างลงตัวบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทำให้เกิดการผสมผสานกันลักษณะพื้นผิวทั้งหมดที่สร้างขึ้นมานี้แสดงออกตรงตามวิหิต และตอบสนองต่อรูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานในการนำเสนอได้อย่างชัดเจน และลงตัว

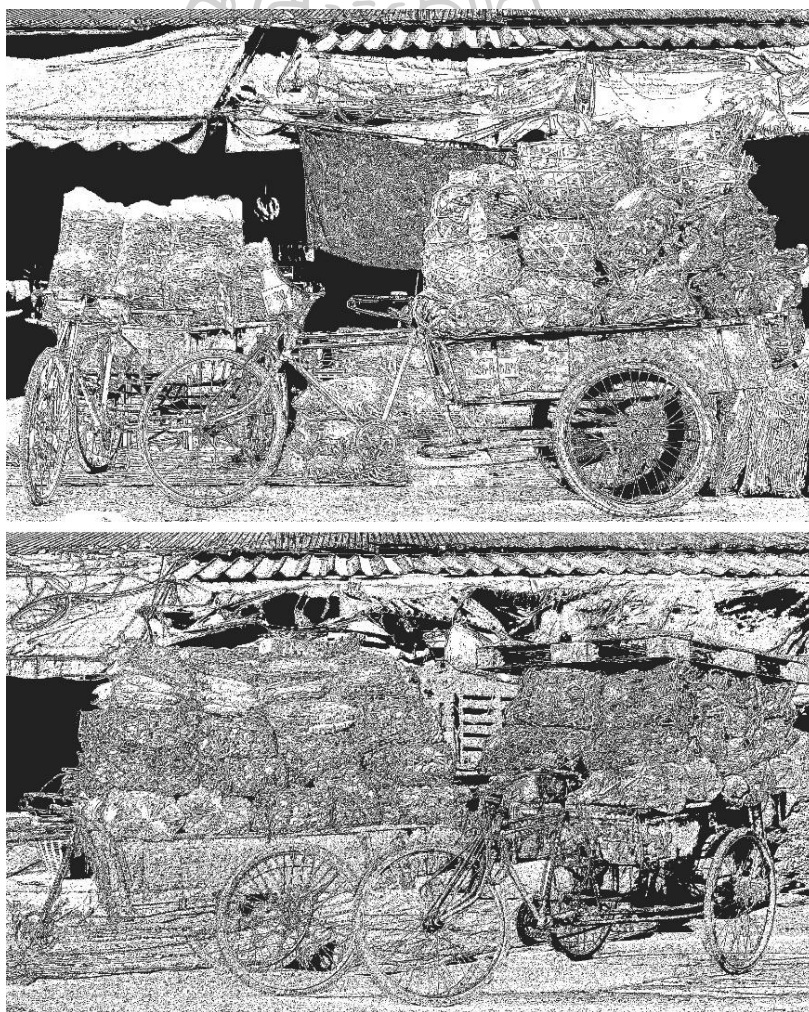

ภาพที่ 23 แสดงพื้นผิว

การกำหนดองค์ประกอบของภาพ

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้านั้น องค์ประกอบเป็นส่วนที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดการประสานกันอย่างมีเอกภาพ ของแนวเรื่อง รูปทรงพื้นที่ ที่ว่าง เส้น ที่แสดงเนื้อหาที่ประกอบไปด้วย อารมณ์ ความรู้สึก ความงามทางสุนทรียศาสตร์ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิด ที่ต้องการนำเสนอให้ผู้ชม ได้สัมผัสและเกิดความรู้สึกกับผลงานมากที่สุด ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ในผลงานจริง องค์ประกอบเหล่านี้เกิดการสังเคราะห์จากภาพต้นแบบซึ่งกำหนดทิศทางของเส้นที่วิ่งเป็นระนาบเดียวกัน น้ำหนัก รูปทรง และแสงเงาก่อให้เกิดความสมดุลทางกายภาพ โดยเลือกมุมมองในระดับสายตาเพื่อให้เห็นระนาบของวัตถุที่มีความคมชัด มีระยะใกล้และไกล ซึ่งก่อให้เกิดมิติที่มีความสมบูรณ์ในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 24

ภาพแสดงองค์ประกอบของภาพ

ขั้นตอนการเตรียมแม่พิมพ์

หลังจากขั้นตอนการสร้างภาพร่าง (Sketch) เป็นที่เรียบร้อยแล้วเตรียมเพลททองแดงกว้างยาว ตามที่ต้องการ แม่พิมพ์ทองแดงขนาดความหนา 0.8 มิลลิเมตร ล้างเพลททองแดงให้สะอาด เปิดหน้าเพลทด้วยกระดาษทรายเบอร์หยาบไปจนถึงเบอร์ละเอียดด้วยการขัดให้เป็นระนาบเดียวกัน เพื่อช่วยในการยึดเกาะวานิชได้ดีขึ้น เมื่อทำความสะอาดเสร็จใช้ใคร่เป่าผมให้แห้งสนิท ใช้วานิชดำผสมน้ำมันสนเคลือบลงบนหน้าเพลทแม่พิมพ์ทองแดงที่ขัดไว้ รอให้แห้งเตรียมทำในขั้นตอนต่อไป

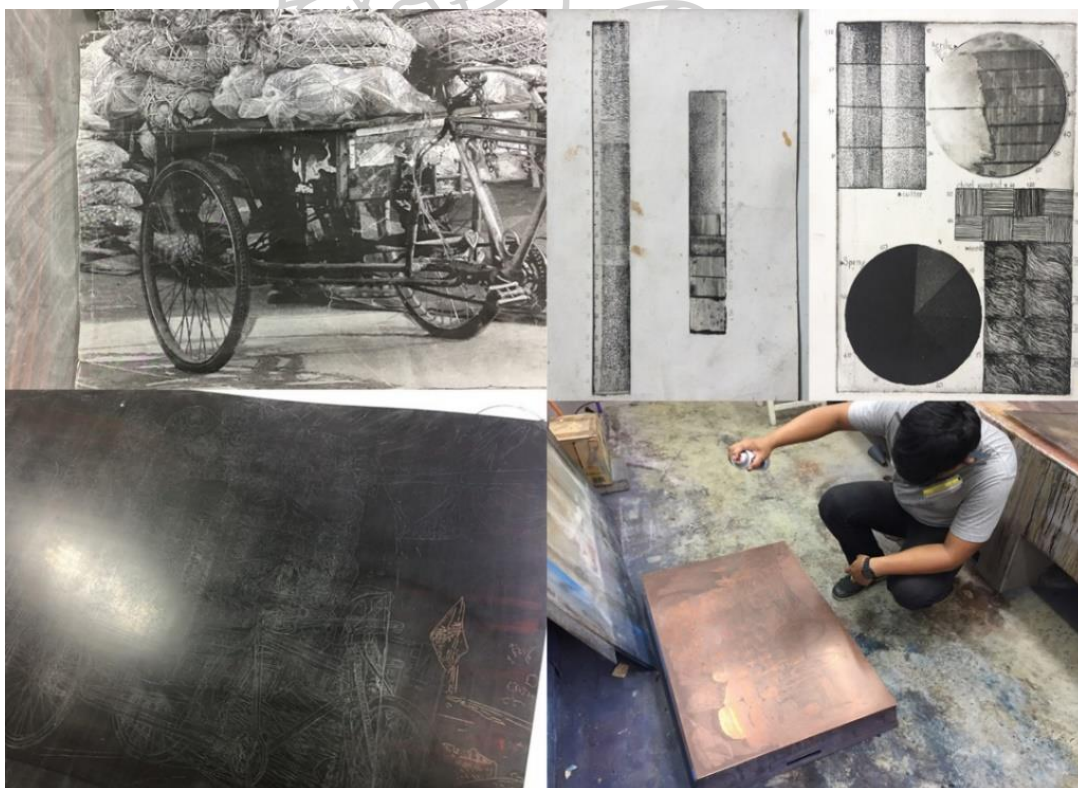

ภาพที่ 25 ภาพถ่ายการเตรียมแม่พิมพ์

เมื่อเตรียมขั้นตอนในการเคลือบเพทแม่พิมพ์ทองแดงเสร็จแล้ว ใช้แปรงฝุ่นโรยลงบนหน้าเพทที่เคลือบไว้ เพื่อให้เส้นที่เขียนลงไปมีความคมชัดขึ้นในการมองเห็น โดยการใช้ปากการ่างตามแบบลงบนแม่พิมพ์ใช้น้ำหนักกดพอสมควรเพื่อให้แรงกด ลงบนวานิชดำมีความชัดเจนและง่ายต่อการเขียนเส้น (Hard ground) เมื่อลอกลายตามแบบที่ต้องการเสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปใช้เหล็กปลายแหลม (Needle) เขียน จีด ขูด ลงบนหน้าเพทที่เคลือบด้วยวานิชดำให้ถึงเนื้อทองแดง ตามแบบภาพร่างที่เขียนไว้ ทำการกัดกรดตามระยะเวลาที่ตั้งไว้ โดยกำหนดระยะเวลาเป็น 4 ช่วง คือ 1 ชั่วโมง 30 นาที 15 นาที 5 นาที เมื่อกัดกรดเสร็จจะทำให้เกิดเส้นลึกลงบนแม่พิมพ์ ทำให้เกิดเส้นที่มีน้ำหนักเทาไปจนถึงดำ

ขั้นตอนต่อไปคือการสร้างพื้นผิวด้วยสีสเปรย์ ใช้น้ำมันเบนซินขาวเช็ดวานิชดำที่เคลือบอยู่บนแม่พิมพ์ออก ในส่วนที่เราต้องการทำพื้นผิวให้เปิดผิวหน้าแม่พิมพ์ไว้เพื่อให้สีสเปรย์ ที่ฉีดพ่นลงไปเกาะบนแม่พิมพ์ ส่วนที่ไม่ต้องการให้เกิดพื้นผิวปิดด้วยวานิชดำนำไปกัดกรดตามระยะเวลาที่ตั้งไว้ จะทำให้เกิดค่าน้ำหนักเทาไปจนถึงน้ำหนักดำ

ภาพที่ 26

ภาพถ่ายการสร้างน้ำหนักโดยการเขียน (Hard ground) และทำพื้นผิว (Texture)

หลังจากขั้นตอนการทำพื้นผิว (Texture) และสร้างน้ำหนักด้วยวิธีการเขียนเส้น (Hard ground) เสร็จแล้ว ล้างเพลทแม่พิมพ์ให้สะอาดเพื่อเตรียมการทดลองพิมพ์ (Proof) เพื่อดูน้ำหนักโดยรวมของเส้นและพื้นผิว ในขั้นตอนต่อไปนั้นเป็นการสร้างน้ำหนักให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วยวิธีการใช้ดินสอไขเขียนลงบนแม่พิมพ์ ด้วยเทคนิควิธีการที่เรียกว่า (Aquatint) เป็นเทคนิควิธีการหนึ่งในการสร้างน้ำหนักของภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ภาพที่ 27 ภาพถ่ายการพิมพ์เพื่อดูน้ำหนักของเส้นและพื้นผิว

หลังจากขั้นตอนการทดลองพิมพ์ (Proof) เพื่อคูนน้ำหนัก ในขั้นตอนต่อไปโรยผงแอสฟัลต์ดี เพื่อสร้างน้ำหนักด้วยดินสอไข นำแม่พิมพ์ล้างน้ำมันสน ทินเนอร์ และน้ำยาล้างจาน เพื่อล้างคราบหมึกน้ำมันต่าง ๆ ที่ติดอยู่บนแม่พิมพ์ออกให้สะอาด นำแม่พิมพ์เป่าให้แห้งสนิทเพื่อทำการโรยผงแอสฟัลต์ดี นำแปลงปิดในส่วนต่างๆของตู้ กวาดกองรวมกันตรงกลางตู้ เพื่อให้ผงฟุ้งกระจายตัวได้ดี เปิดปั๊มลมเพื่อทำการเป่าลมเข้าสู่รูประมาณ 15 วินาที นำแม่พิมพ์ใส่เข้าสู่ไว้ประมาณ 3-8 นาที เพื่อให้ผงแอสฟัลต์ดีตกกระจายตัวลงบนแม่พิมพ์เมื่อครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้วสังเกตในระดับสายตาจะเห็นผงสีน้ำตาลเกาะบนหน้าแม่พิมพ์ หลังจากนั้นใช้ไฟอ่อนไปจนถึงไฟแรงทำการย่างแม่พิมพ์เพื่อให้ผงละลายติดลงบนหน้าแม่พิมพ์

ภาพที่ 28

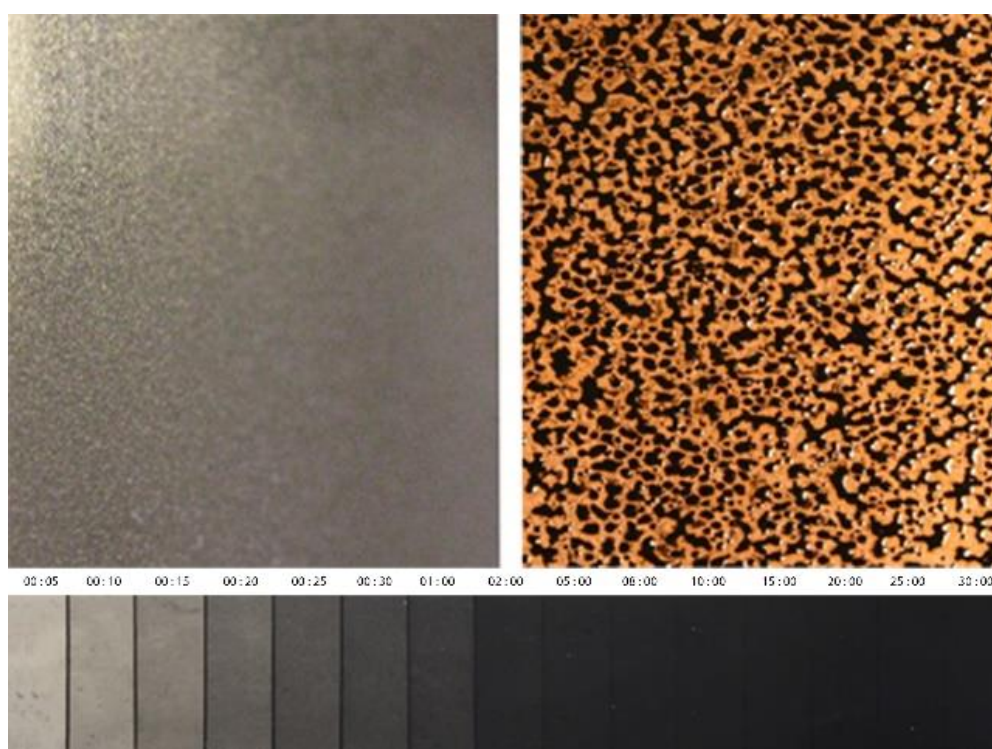
ภาพถ่ายการ โรยตัวของผงแอสฟัลต์ดี

ภาพที่ 29

ภาพถ่ายการย่างแม่พิมพ์ที่โรยผงแอสฟัลต์ดี

การเขียนอควาทินท์ (Aquatint) เป็นเทคนิคหนึ่งของการทำภาพพิมพ์โลหะร่องลึก กรรมวิธีคือการโรยผงแอสฟัลต์ลงบนแม่พิมพ์ลักษณะคล้ายกับฟุนละออง เมื่อถูกความร้อนจะละลายติดลงบนแม่พิมพ์เป็นการสร้างรูปทรงเล็ก ๆ เมื่อเขียนดินสอไขลงบนแม่พิมพ์แล้วนำไปแช่ลงในน้ำกรด น้ำกรดจะกัดเซาะร่องลงไปบนผิวหน้าของแม่พิมพ์ ส่วนไหนที่เป็นเขื่อนน้ำมัน น้ำกรดจะไม่ทำปฏิกิริยา จึงทำให้ตัวแม่พิมพ์เกิดค่าน้ำหนักเทาไปจนถึงค่าน้ำหนักดำ ตามระยะเวลาที่ทำการแช่แม่พิมพ์ลงในน้ำกรด

ภาพที่ 30 ภาพถ่ายพื้นผิวของแอสฟัลต์ระยะไกล และภาพขยาย ภาพตารางแสดงน้ำหนักการกัดกรด

ตารางระยะเวลาในการกัศกรดเพื่อสร้างค่าน้ำหนัก (Aquatint) ของแม่พิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ครั้ง	เวลาในการกัศกรด นาที : วินาที	เวลารวมในแต่ละครั้งของการกัศกรด
1.	00 : 05 วินาที	- : 05 วินาที
2.	00 : 05 วินาที	00 : 10 วินาที
3.	00 : 05 วินาที	00 : 15 วินาที
4.	00 : 05 วินาที	00 : 20 วินาที
5.	00 : 05 วินาที	00 : 25 วินาที
6.	00 : 05 วินาที	00 : 30 วินาที
8.	00 : 30 วินาที	01 : 00 นาที
9.	00 : 30 วินาที	01 : 30 นาที
10.	00 : 30 วินาที	02 : 00 นาที
11.	00 : 30 วินาที	02 : 30 นาที
12.	00 : 30 วินาที	03 : 00 นาที
13.	02 : 00 นาที	05 : 00 นาที
14.	05 : 00 นาที	10 : 00 นาที
15.	05 : 00 นาที	15 : 00 นาที
16.	05 : 00 นาที	20 : 00 นาที
17.	10 : 00 นาที	30 : 00 นาที

หลังจากการโรยผงแอสฟัลต์เสร็จแล้วนั้น ขั้นตอนต่อไปคือการสร้างน้ำหนักรด้วยดินสอ ไข เนื่องจากไขเป็นเชื้อน้ำมันสามารถทำให้น้ำกรวดไม่สามารถทำปฏิกิริยา ลงบนแม่พิมพ์ได้ส่วนไหนที่แม่พิมพ์ถูกปิดด้วยดินสอ ไข น้ำกรวดจะไม่กัก เราจึงใช้วิธีการนี้สร้างน้ำหนักลงบนแม่พิมพ์โดยการกำหนดระยะเวลาตามค่าน้ำหนักที่เราต้องการ ตัวกำหนดค่าของน้ำหนักบนแม่พิมพ์ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่กำหนด ระยะเวลาในการกักกรวดตั้งแต่ 1 วินาทีไปจนถึง 30 นาทีจะได้ น้ำหนักขาว เทา ไปจนถึงน้ำหนักดำ โดยกรวดจะทำปฏิกิริยาต่อตัวเพลทแม่พิมพ์ และปิดส่วนที่ได้ค่าน้ำหนักตามที่ต้องการ ด้วยวานิชดำ ปากกาถักน้ำ ปากกาที่เป็นเชื้อน้ำมันต่าง ๆ เพื่อไม่ให้กรวดทำปฏิกิริยาในส่วนเสร็จสมบูรณ์แล้ว

ภาพที่ 31 ภาพถ่ายขั้นตอนการเขียนไขลงบนแม่พิมพ์

ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Etching) ในขั้นตอนกระบวนการพิมพ์นั้น กระดาษที่ใช้พิมพ์งานจำเป็นที่จะต้องมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อประสิทธิภาพในการดึงหมึกออกจากตัวแม่พิมพ์ได้ดี กระดาษควรมีขนาดใหญ่กว่าแม่พิมพ์อย่างน้อยข้างละ 10 เซนติเมตร และควรมีมาจันทัวแม่พิมพ์และกระดาษเพื่อกำหนดตำแหน่งในการพิมพ์ ให้มีความสมบูรณ์ ขั้นตอนการเตรียมกระดาษในการทำชิ้นนั้นควรมีพื้นที่ที่มีความกว้างกว่ากระดาษที่เตรียมพิมพ์ นำแผ่นพลาสติกปูรองเพื่อไม่ให้กระดาษเปื้อนฝุ่น นำกระดาษที่เตรียมไว้พรมน้ำทั้งด้านหน้าและหลัง ใช้พลาสติกคลุมทั้งกระดาษทิ้งไว้ประมาณ 4 - 5 ชั่วโมงก่อนพิมพ์เพื่อให้ความชื้นกระจายตัวไปทั่วกระดาษ ทำให้กระดาษมีความชื้นเสมอกันทั้งแผ่นเวลาพิมพ์นั้นจะทำให้มีประสิทธิภาพในการดึงหมึกพิมพ์ออกจากตัวแม่พิมพ์ได้ดี

ภาพที่ 32

ภาพถ่ายการเตรียมทำชิ้นกระดาษ

ขั้นตอนการเตรียมหมึกพิมพ์

สำหรับการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Etching) หมึกพิมพ์ที่ใช้ควรเป็นหมึกเชื่อน้ำมัน เราควรตักหมึกพิมพ์ออกจากกระป๋องให้มีปริมาณที่พอดีต่อการพิมพ์ ต่อครั้งเพื่อไม่ให้สีที่โดนอากาศมีความแข็งตัวในการใช้ครั้งต่อไป เมื่อได้สีในปริมาณที่ต้องการแล้วใช้เกียงขนาดหมึกไปมาให้สีมีความอ่อนตัวลงเพื่อประสิทธิภาพในการพิมพ์ สีที่มีความเหลวอ่อนนั้นจะลงร่องแม่พิมพ์ได้ดีขึ้นในการพิมพ์

ภาพที่ 33 ภาพถ่ายการเตรียมหมึกพิมพ์

ขั้นตอนการพิมพ์

ก่อนทำการพิมพ์งานควรล้างแม่พิมพ์ ด้วยน้ำส้มสายชู ซีอิ๊วขาว เกลือ น้ำยาล้างจานให้สะอาด ใช้ใคร่เป่าให้แม่พิมพ์แห้งสนิท เตรียมแม่พิมพ์เพื่อทำการพิมพ์นำหมึกพิมพ์ที่ทำการเตรียมไว้อัดลงบนแม่พิมพ์ด้วยยางปาดให้ทั่วแม่พิมพ์ หลังจากนั้นใช้ลูกกลิ้งยางเกลี่ยหมึกให้ทั่วแม่พิมพ์ ใช้แรงกดลูกกลิ้งพอประมาณ เพื่อให้พื้นผิวลูกกลิ้งยางที่มีความอ่อนตัวพามือกลงหน้าแม่พิมพ์ และร่องที่ทำการเขียนหรือกักรดไว้ เมื่อหมึกเสมอกันทั่วทั้งแม่พิมพ์แล้วใช้กระดาษซับหมึกทีละ ชั้น จนให้กระดาษแทบไม่มีหมึกติดอยู่เลยเพื่อในการเคลียร์หน้าแม่พิมพ์ได้ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 34 ภาพถ่ายขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

ในขั้นตอนต่อไปใช้ผ้าซับใน หรือผ้าสาหลูที่เตรียมไว้ นำผ้ามาจัดเป็นรูปทรงกลม เช็ดวนลงบนหน้าแม่พิมพ์เพื่อให้ผ้าดึงหมึกออกจากผิวหน้าแม่พิมพ์ เปลี่ยนหน้าผ้าใช้ในส่วนที่สะอาดเช็ดวนไปทั้งแม่พิมพ์จนเห็นในส่วนที่เขียนไขไว้ และใช้กระดาษลอกลายเช็ดหมึกเพื่อให้ตัวแม่พิมพ์ได้ในส่วนที่สว่างที่สุด เมื่อเสร็จแม่พิมพ์จะมีความใสก่อนพิมพ์ใช้น้ำมันเบนซินขาวเช็ดขอบเพลทแม่พิมพ์ทั้งสี่ด้าน เพื่อไม่ให้หมึกที่ติดอยู่ตรงขอบขึ้นมาเปื้อนกระดาษ นำแม่พิมพ์เข้าแทนพิมพ์วางตามมัจฉินี่ทำการกำหนดไว้เพื่อให้แม่พิมพ์และตัวกระดาษมีความพอดีกันทั้งสี่ด้าน

ภาพที่ 35 ภาพถ่ายขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

นำกระดาษออกจากห่อพลาสติกใช้กระดาษซับทั้งด้านหน้าและด้านหลังให้กระดาษมีความ
 หมาด กระดาษที่มีความอ่อนนุ่มจากการทำชื้นจะมีคุณสมบัติที่สามารถซึมซับหมึกจากตัวแม่พิมพ์
 ได้อย่างดี ทำให้ผลงานที่พิมพ์มีความสมบูรณ์ ม้วนกระดาษที่ใช้ในการพิมพ์จะทำให้ง่ายต่อการจับ
 วางตามมาจิ้นที่กำหนดไว้ ทำการพิมพ์หลังจากการพิมพ์เสร็จแล้ว นำผลงานวางบนกระดานจึงงาน
 ตัดกระดาษกาวน้ำทั้งสี่ด้านเพื่อยึดกระดาษที่มีความเปียกชื้นให้แห้งและมีความตึงไม่ยวบ

ภาพที่ 36 ภาพถ่ายขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกกัดกรวด (Etching)

- แม่พิมพ์ แบบลูกกลิ้งหมุน (Cylinder press) การพิมพ์โดยใช้แรงกดของลูกกลิ้งเหล็ก ที่มีแรงในการกดมาก

- แม่พิมพ์ทองแดงขนาดความหนา 0.8 มม - 1 มิล

- เหล็กแหลม (Etching needle) สำหรับการขีด ขูด เปิดหน้าแม่พิมพ์ให้เกิดร่องรอยก่อน การกัดกรวด

- กรดเฟอร์ริกคลอไรด์ (Ferric chloride) สำหรับใช้ในการกัดกรวด

- วานิชดำ (Stop – out Vanish) สำหรับเคลือบหน้าแม่พิมพ์

- แพลงขนอ่อนสำหรับทาเคลือบวานิช

- ลีสเปรย์กระป๋อง สำหรับพ่นกันหลังแม่พิมพ์และใช้สร้างพื้นผิวลงบนแม่พิมพ์

- ตู้โรย (Aquatint Box) มีลักษณะเป็นตู้สูง █ ภายในตู้จะคล้ายตัววี เมื่อทำการ เปิดบ่มลมเข้าไปจะทำให้ผงแอสฟัลต์ที่อยู่ในตู้จะฟุ้งกระจายจากที่สูงลงสู่ด้านล่าง

- ผงแอสฟัลต์ (Asphaltum) สำหรับใช้ในการเขียน (Aquatint)

- หน้ากากกันสารพิษ ใช้สำหรับกันสารเคมีและผงแอสฟัลต์

- แก๊ส และ เตาย่างสำหรับย่างแม่พิมพ์ทองแดง

- กระดาษสำหรับพิมพ์ผลงาน Etching (C.M. FABRIANO – 100/100 COTTON) เป็น กระดาษที่มีความยืดหยุ่นสูง รับแรงกดและซึมซับหมึกได้ดี

- หมึกพิมพ์สำหรับพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก Etching ink เป็นหมึกใช้น้ำมันที่เก็บ รายละเอียดของตัวแม่พิมพ์ได้เป็นอย่างดี

- ผ้าสักหลาด (Etching press blanket) ผืนเรียบสำหรับรองในการพิมพ์เพื่อรองรับแรงกด ของลูกกลิ้งเหล็ก

- เครื่องหมายกำหนดการวางแม่พิมพ์ (Register mark) และกระดาษพิมพ์

- กระดาษ สำหรับการรองพิมพ์ซับหมึกและซับน้ำออกจากกระดาษ

- ลูกกลิ้งยาง (Rubber Brayer printmaking) ใช้สำหรับตีหมึกลงบนหน้าแม่พิมพ์

- เครื่องผสมสีใช้สำหรับตักหมึกพิมพ์และนวดหมึกพิมพ์

- ขางปาดเป็นอุปกรณ์สำหรับ Silkscreen นำมาช่วยในการอัดหมึกลงบนแม่พิมพ์ได้อย่างดี

- ผ้าซับใน ผ้าสาธู ใช้ในการเช็ด ดึงหมึกบนผิวหน้าแม่พิมพ์ได้ดี
- กระจกพ่นน้ำ เป็นอุปกรณ์ใช้ในการทำขึ้นกระดาษพิมพ์
- กระดาษลอกกลายสำหรับเช็ดหมึกพิมพ์ออกจากหน้าแม่พิมพ์ในส่วนที่ต้องการความสว่าง
- กระดาษกาวน้ำ สำหรับการจึงผลงานหลังจากพิมพ์เสร็จ เพื่อให้มีความเรียบตอเนียง
- เทปกาวกันน้ำ ใช้สำหรับการติดหลังเพลทเพื่อไม่ให้เพลทขยับในตอเนียงหมึก
- กระดานไม้สำหรับจึงขึ้นงาน
- ถุงมือ เพื่อป้องกันสารเคมีในการล้างแม่พิมพ์
- ทินเนอร์ (Thinner) ใช้สำหรับการล้างคราบต่าง ๆ ออกจากแม่พิมพ์
- น้ำมันสน (Turpentine) ใช้สำหรับการล้างคราบต่าง ๆ และสีหมึกออกจากแม่พิมพ์
- น้ำมันเบนซินขาว (White gasoline) ใช้สำหรับเช็ดขอบเพลท เช็ดหมึก
- เศษผ้าสำหรับทำความสะอาดหมึกพิมพ์ และคราบน้ำมันต่าง ๆ ในกระบวนการพิมพ์
- สเตคลิน, ลอยด์ ใช้ทำความสะอาดคราบหมึกที่ติดอยู่บนมือ
- เกลือปน ใช้สำหรับล้างแม่พิมพ์
- ซีอัวขาว ซีอัวดำ ใช้สำหรับล้างแม่พิมพ์
- น้ำส้มสายชู ใช้สำหรับล้างแม่พิมพ์
- น้ำยาล้างจาน ใช้สำหรับทำความสะอาดแม่พิมพ์
- ไร่ไร่เป่าลม ใช้สำหรับเป่าให้แม่พิมพ์แห้งหลังจากทำความสะอาด
- มีดคัตเตอร์ ไร่ไร่รตัด แผ่นรองตัด

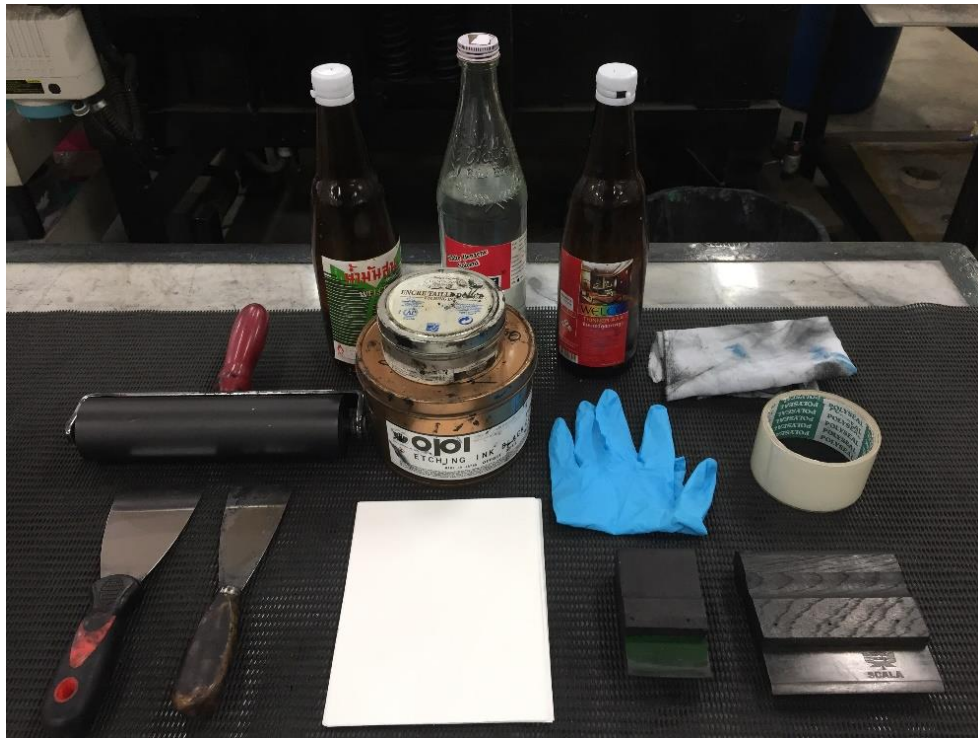

ภาพที่ 37 ภาพถ่ายอุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์

ภาพที่ 38 ภาพถ่ายอุปกรณ์ในการเคลือบหน้าแม่พิมพ์

ภาพที่ 39 ภาพถ่ายอุปกรณ์ในการพิมพ์

ภาพที่ 40 ภาพถ่ายอุปกรณ์ล้างแม่พิมพ์และขึงกระดาษ

บทที่ 4

แนวทางและการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ศาสตราจารย์ชลูด นิ่มเสมอ เขียนถึงแนวเรื่องและกระบวนการของการสร้างสรรค์ไว้ในหนังสือองค์ประกอบศิลปะ ความว่า “เมื่อศิลปินได้ความบันดาลใจหรือกระตุ้นจากเรื่องหรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งจนเกิดอารมณ์สะท้อนใจเขาต้องการแสดงอารมณ์นั้นออกมาในงาน เรื่องและเหตุการณ์และอารมณ์สะท้อนใจที่ศิลปินได้รับและแสดงออกนี้ คือแนวเรื่องของศิลปะ

แนวเรื่องต้องละลายตัวหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับรูปทรงและเทคนิคอย่างสมบูรณ์ แนวเรื่องจะแสดงตัวได้ต้องอาศัยรูปทรงกับเทคนิค และรูปทรงจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องประกอบด้วยเทคนิคกับแนวเรื่อง เรื่องนั้นจะสะท้อนมายังผู้ดูในฐานะจุดเริ่มต้นที่จะเดินเข้าไปสู่ความงามในรูปทรงของงานนั้น” (ชลูด นิ่มเสมอ, 2557) ข้าพเจ้านำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ทำให้เกิดการค้นคว้าหาเรื่องราวที่มีความสอดคล้องกันกับแนวคิด และหาส่วนประกอบสำคัญต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบและเทคนิควิธีการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กระบวนการของการสร้างสรรค์

1. “เกิดจากความคิดจากการสัมผัสสิ่งเร้าภายนอกหรือภายใน
2. เกิดแนวความคิดจากการรวมตัวของรูปความคิดหลาย ๆ ด้านของสิ่งนั้นจนเป็นจุดหมายของการแสดงออก
3. รูปทรงหรือสัญลักษณ์เบื้องต้นจะปรากฏร่าง ๆ ในความคิด
4. การเห็นแจ้งผสมกับสัญลักษณ์ทำให้เกิดจินตภาพขึ้น
5. หาวัสดุและวิธีการเพื่อเป็นสื่อแสดงจินตภาพ และให้จินตภาพนั้นจนสมบูรณ์” (นิ่มเสมอ, 2557)

จากหลักการดังกล่าว ทำให้ข้าพเจ้านำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเป็นของตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้า ทดลอง ปรับปรุงเทคนิคกระบวนการต่าง ๆ เพื่อตกตะกอนในด้านแนวคิดเพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมายภายในและภายนอก ที่ต้องการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ให้มีความสมบูรณ์อย่างยิ่งจึงแบ่งแนวทางและการวิเคราะห์ช่วงผลงานออกเป็น 2 ระยะ ได้ดังนี้

การพัฒนาด้านเนื้อหาสาระในระยะที่ 1

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกนั้น ข้าพเจ้านำเสนอผ่านรูปลักษณะความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ที่มุ่งเน้นมุมมองแบบหน้าร้านขายของ โชว์ห่วย ที่มีสารพัดสิ่งให้เลือกหาเมื่อเดินเข้ามาในร้านเดียว จะเปรียบว่าเป็นร้านสะดวกซื้อก็ได้ เป็นมุมมองที่เจาะลึกถึงวิถีชีวิตโดยตรงของคนจำพวกพ่อค้าแม่ค้า ที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย มาตั้งแต่สมัยอดีตในเมื่อความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุและสังคมมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ประเพณี วัฒนธรรมที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตผู้คนมากขึ้น ทำให้ผู้คนที่เคยจับจ่ายใช้สอยหันไปพึ่งตลาดแบบทุนนิยม ทำให้ร้านโชว์ห่วยถูกคุกคามและกำลังจะปิดตัวลงไป โดยการเลือกนำเสนอผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ภายในร้านขายของ เช่น ธงชาติ เต่าถ่าน เลื้อ หม้อดิน เป็นต้น

ภายใต้สิ่งเหล่านี้ข้าพเจ้ารู้สึกถึง วิถีชีวิตที่อยู่รอบกายมีการดำเนินมาเหมือนภาพจินตนาที่เห็นได้และสะท้อนความรู้สึกได้อย่างดี สัมผัสถึงความเอื้อเพื่อ โอบอ้อมอารีย์ กันระหว่างชุมชนและร้านค้าขายของ โชว์ห่วย ตลาดกับชุมชนเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมาในสังคมไทย หากแต่ทุกวันนี้กำลังจะถูกนายทุนเข้ามาแทนที่ด้วยโครงสร้างรูปแบบใหม่ที่ทำให้ความสะดวกสบายในการจับจ่ายใช้สอย ทำให้ร้านขายของโชว์ห่วยกำลังจะหายไปที่สุด

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกนี้ มีเนื้อหาสาระสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเจ็บเหงา ของร้านค้าที่ไม่มีผู้คนมีทั้งวัตถุเก่าที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงในยุคปัจจุบันนี้สัญลักษณ์ที่นำมาใช้ยังไม่มี ความชัดเจน ในการแสดงออก ทางด้านอารมณ์ และความรู้สึกมากนัก ยังไม่มีแนวทางในการวิเคราะห์หากลั่นกรองข้อมูลได้ดีเท่าที่ควร อีกทั้งการจัดวางทางด้านองค์ประกอบยังอาศัยการใช้ข้อมูลจากภาพต้นแบบมากเกินไป เมื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานผ่านกระบวนการทางเทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ทำให้จุดเด่นของเทคนิคภาพพิมพ์ได้ไม่ดี ด้วยเหตุผลนี้การสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกเริ่มยังไม่มีความลงตัวและชัดเจนในเนื้อเรื่อง

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกนั้น ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผ่านรูปลักษณะความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ในมุมมองร้านขายของ โชว์ห่วย ที่เจาะลึกโดยตรงของคนจำพวกพ่อค้าแม่ค้า และสามารถสัมผัสถึงความเอื้อเพื่อ โอบอ้อมอารีย์กันระหว่างชุมชนและร้านค้าในวิถีชนบทไทย แต่หากทุกวันนี้ตลาดสมัยเก่ากำลังจะถูกความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุเข้ามาแทนที่ สะท้อนความเจ็บเหงา และการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่ทำให้วิถีชีวิตไทยแบบเก่าเริ่มจางหายไปจากสังคม รายละเอียดเหล่านี้ข้าพเจ้าต้องการบันทึกผ่านศิลปะภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะร่องลึกให้ตรงไปตามจุดประสงค์ของการแสดงออก

ภาพผลงานระยะที่ 1

ภาพที่ 41 ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 1
ขนาด : 81 X 61 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
ปี : 2559

ภาพที่ 42

ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 2

ขนาด : 81 X 61 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2559

ภาพที่ 43

ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 3

ขนาด : 81 X 61 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2559

ภาพที่ 44 ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 4
ขนาด : 81 X 61 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
ปี : 2559

ภาพที่ 45 ภาพผลงาน ตลาดกลางนครปฐม 5
ขนาด : 122 X 81 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
ปี : 2559

การพัฒนาในด้านรูปแบบและด้านกระบวนการคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ระยะที่ 2

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 2 ข้าพเจ้ามุ่งเน้นในการหามุมมองของตลาดแบบใหม่ ๆ เจาะลึกถึงชีวิตผู้คนมากขึ้นจนได้รับอิทธิพลจากกลุ่มคน กลุ่มหนึ่งคือกลุ่มรถสามล้อถีบ ซึ่งตัวข้าพเจ้านั้นรับรู้ถึงการดำเนินวิถีชีวิตที่มีความอดสาหัส ต่อสู้ดิ้นรนมุ่งมั่น ได้สัมผัสถึงชีวิตโดยตรงด้วยการเก็บข้อมูลลงพื้นที่จริงซ้ำ ๆ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มรถสามล้อถีบ ซึ่งนำข้อมูลมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานในกระบวนการทางเทคนิค ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก ให้มีแนวคิดสอดคล้องกันกับรูปแบบเนื้อหาผลงานในระยะแรก

การนำเสนอผลงานในระยะที่ 2 นี้ เป็นการสร้างรูปแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น การคมนาคมแบบดั้งเดิมบงบอกถึงพื้นที่นั้น ๆ ที่มีวัฒนธรรมและความแตกต่างกันออกไป โดยการนำเสนอผ่านตัวรถสามล้อถีบที่ใช้ขนส่งผักผลไม้เป็นตัวแทนของช่วงเวลาที่เคลื่อนผ่านมานับตั้งแต่อดีตจนมาอยู่ในพื้นที่สภาพปัจจุบัน โดยการกำหนดให้ตัวรถอยู่ในสภาพพื้นที่ชุมชนแบบสมัยใหม่ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต ที่ทำให้เห็นถึงสถานะของการต่อสู้ดิ้นรนของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งโดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ บอกเล่าเรื่องราวผ่านารสร้างสรรค์และกระบวนการทางความคิดให้มีความสอดคล้องกันได้อย่างชัดเจน

ผลงานในระยะที่ 2 นี้ยังคงเป็นการค้นหาตัวตนในการแสดงออกทางด้านแนวคิดให้มีความสมบูรณ์ที่สุด ลักษณะวัตถุต่าง ๆ การใช้น้ำหนักแสงเงาที่มีความจัดจ้านพาดผ่านลงบนวัตถุต่าง ๆ เป็นอีกหนึ่งส่วนสำคัญในการบอกเล่าเรื่องราวได้เป็นอย่างดี โดยเลือกใช้แสงเงาแบ่งน้ำหนักให้มีความชัดเจนบนวัตถุสิ่งของ พื้นที่และบรรยากาศให้มีความละเอียดคม เพื่อให้เห็นถึงรูปธรรมในตัวผลงานที่มีความหนักแน่นสอดคล้องกับแนวคิด เพื่อถ่ายทอดผลงานสร้างสรรค์ให้ผู้ที่ได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตในตลาดชุมชน

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 2 นี้ ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากถึงกลุ่มคนที่เรียกตัวเองว่ารถสามล้อถีบ เจาะจงให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตที่มีความอดสาหัส ต่อสู้ดิ้นรนมุ่งมั่น แสดงให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ในการคมนาคมแบบดั้งเดิมในวิถีไทยที่มีความพิเศษ ผ่านตัวรถสามล้อที่ขนส่งผักผลไม้ โดยการใช้ตัวรถให้อยู่ในสภาพพื้นที่ชุมชนแบบสมัยใหม่ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต ข้าพเจ้าตระหนักสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านี้ ด้วยเจตนาที่จะนำวิถีชีวิตที่ถูกกลืนเดือนมาสร้างสรรค์ผลงานให้รู้สึกถึงความเรียบง่าย และงดงามลึกซึ้ง โดยแท้จริง ด้วยกระบวนการบันทึกผ่านศิลปะภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะ

ภาพผลงานระยะที่ 2

ภาพที่ 46 ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 1
ขนาด : 81 X 61 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2559

ภาพที่ 47

ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 2

ขนาด : 81 X 61 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2559

ภาพที่ 48 ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 3
ขนาด : 81 X 61 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
ปี : 2559

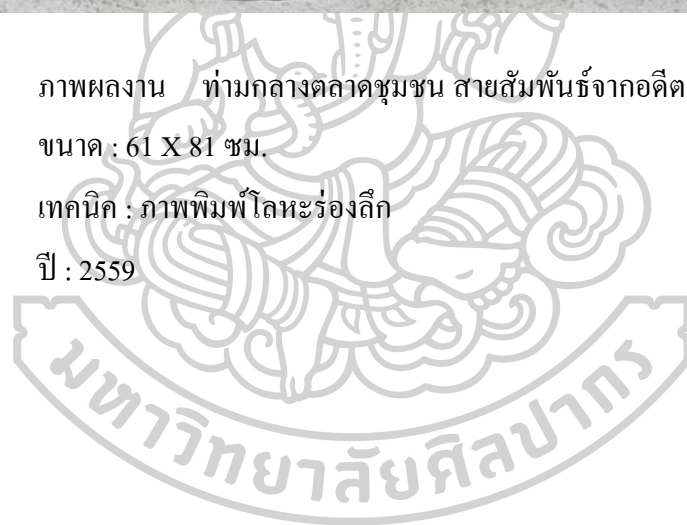
ภาพที่ 49

ภาพผลงาน ท่วมกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 4

ขนาด : 61 X 81 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2559

ภาพที่ 50

ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 5

ขนาด : 81 X 61 ซม.

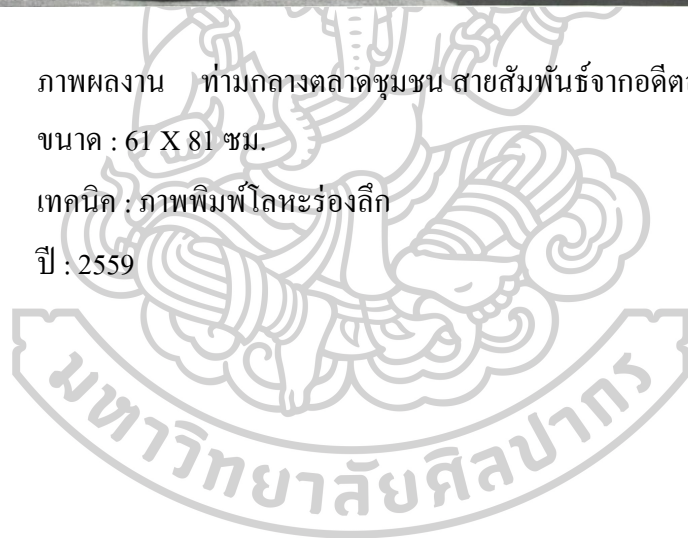
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2559

ภาพที่ 51 ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 6
ขนาด : 61 X 81 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
ปี : 2559

ภาพผลงานในช่วงชุดวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน” เป็นการพัฒนาต่อยอดมาจากผลงานในระยะต่าง ๆ เพื่อเป็นผลสรุปทางด้านแนวคิดและรูปแบบให้ตรงตามจุดประสงค์ของการนำเสนอให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับเทคนิคกระบวนการ จากการศึกษาหาข้อมูลมาตลอดระยะเวลาของการสร้างสรรค์ ซึ่งได้พบปัญหาและข้อบกพร่องจากการสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงการหาแนวทางในการแก้ปัญหาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จนแปรเปลี่ยนเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่ความเชื่อมโยงทางทัศนศิลป์ เพื่อสื่อสารให้ผู้รับชมได้สัมผัสถึงแนวคิดผ่านมุมมองพิเศษ ซึ่งมีความแตกต่างจากผลงานก่อนชุดวิทยานิพนธ์อย่างเด่นชัด จากการตั้งเคราะห์เก็บข้อมูลเบื้องต้น รวบรวมรายละเอียดสามารถวิเคราะห์ออกเป็นประเด็นหลัก ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาและแนวเรื่องที่ข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์ให้ละลายตัวหลอมรวมกันให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ตกตะกอนทางความคิดเพื่อการแสดงออกในผลงานสร้างสรรค์ รูปแบบทางด้านเนื้อหาที่แสดงออกของรูปทรงและวัตถุที่มีนัยยะแอบแฝง แสดงตัวตนถึงกลุ่มคนในชุมชนที่มีวิถีชีวิตของการต่อสู้ คิรินน ในพื้นที่สภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของสังคม ในมุมมองระดับสายตาผ่านเรื่องราวชีวิตของกลุ่มคนสามล้อถีบและสถาปัตยกรรมที่มีความคมเข้มหนักแน่นเพื่อตอบสนองทางด้านอารมณ์และความรู้สึก ต่อการแสดงออกถึงเนื้อหาและแนวเรื่องที่ต้องการแสดงออก

2. ด้านการสร้างสรรค์กระบวนการทางเทคนิค ด้วยความพิเศษในกระบวนการสามารถสร้างค่าน้ำหนักที่มีความลุ่มลึก และแสงเงาที่มีความขาวจัด คำจัดนั้นทำให้ผลงานสร้างสรรค์เกิดระยะมิติ จากตัววัตถุหลักที่ต้องการแสดงออก มีความกลมกลืนกับพื้นที่บรรยากาศและประสานกันอย่างลงตัว พื้นผิวที่สามารถสร้างขึ้นได้อย่างหลากหลายลักษณะทำให้มีความสอดคล้องกันกับแนวเรื่องและเทคนิควิธีการของผลงานสร้างสรรค์ให้มีความสมบูรณ์ได้อย่างชัดเจนลงตัว

“ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน” ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ มีแรงบันดาลใจจากกลุ่มคนผู้ใช้แรงงานรถจักรยานสามล้อถีบนำมาสู่ผลงานสร้างสรรค์ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดการพัฒนาทางด้านแนวคิด สังเคราะห์ศึกษาหาข้อมูลเพื่อค้นหาตัวตนในระยะการสร้างสรรค์ผลงานช่วงต่าง ๆ มีทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นช่วงระหว่างการสร้างสรรค์นำไปสู่การแก้ปัญหาให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เปรียบเสมือนการพิสูจน์ให้เห็นถึงความหนักแน่น และการยืนยันตัวตนผ่านกระบวนการทางความคิด วิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อตอบสนองเจตนาในการแสดงออกทางศิลปะให้สัมฤทธิ์ผล วิทยานิพนธ์ชุดนี้ยังเป็นประสบการณ์ที่ช่วยในการพัฒนาศักยภาพทั้งความคิด และทักษะการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าสืบต่อไปในอนาคต

ผลงานในช่วงชุดวิทยานิพนธ์

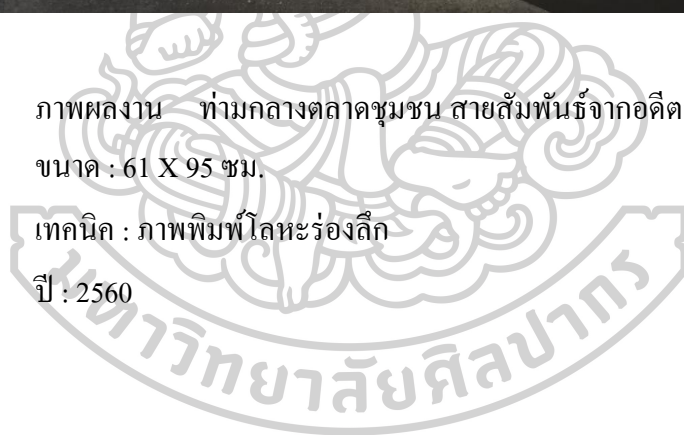

ภาพที่ 52

ภาพผลงาน ทำมกลำงตลาดชุมชน สำยสัมพันธ์จำกอดีตสู่ปัจจุบัน 7
ขนาด : 61 X 95 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2560

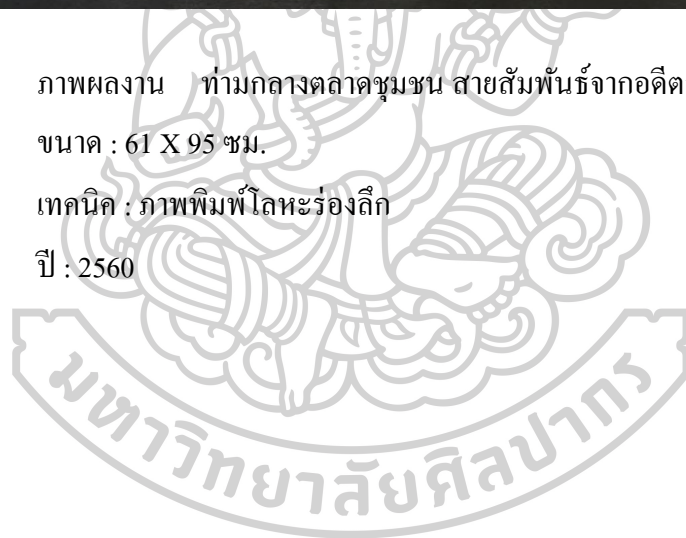
ภาพที่ 53

ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 8

ขนาด : 61 X 95 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

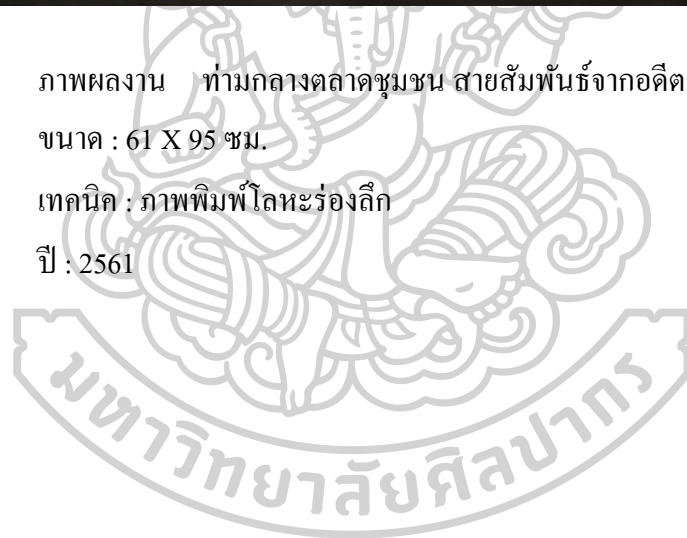
ปี : 2560

ภาพที่ 54 ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 9
ขนาด : 61 X 95 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก
ปี : 2561

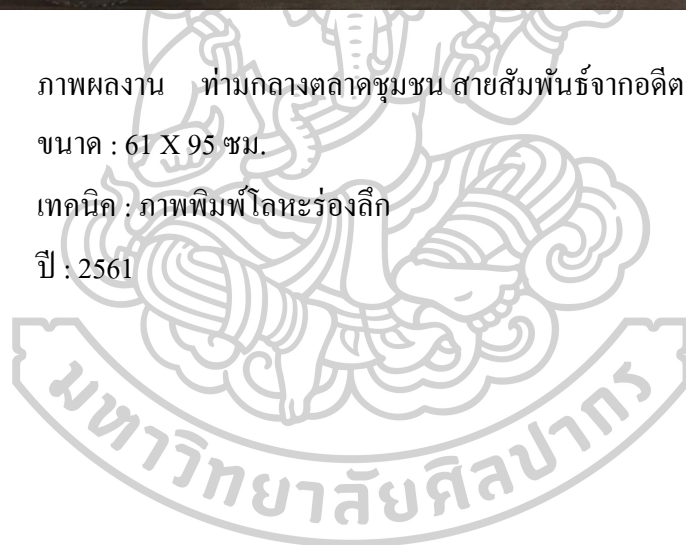
ภาพที่ 55

ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 10

ขนาด : 61 X 95 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2561

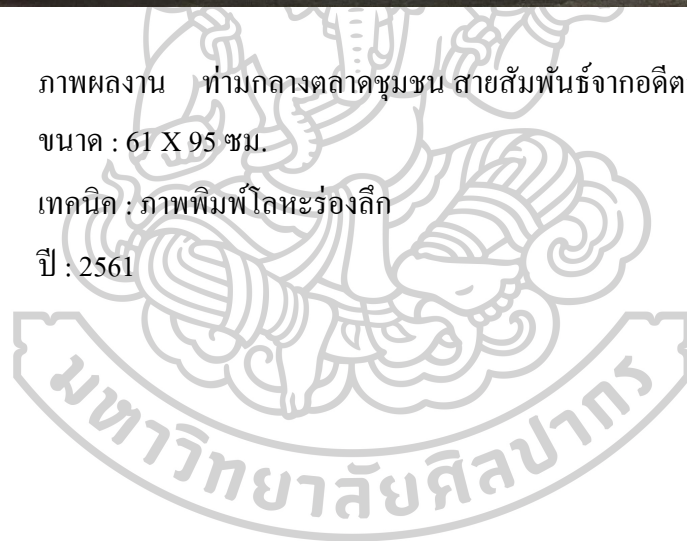
ภาพที่ 56

ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 11

ขนาด : 61 X 95 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2561

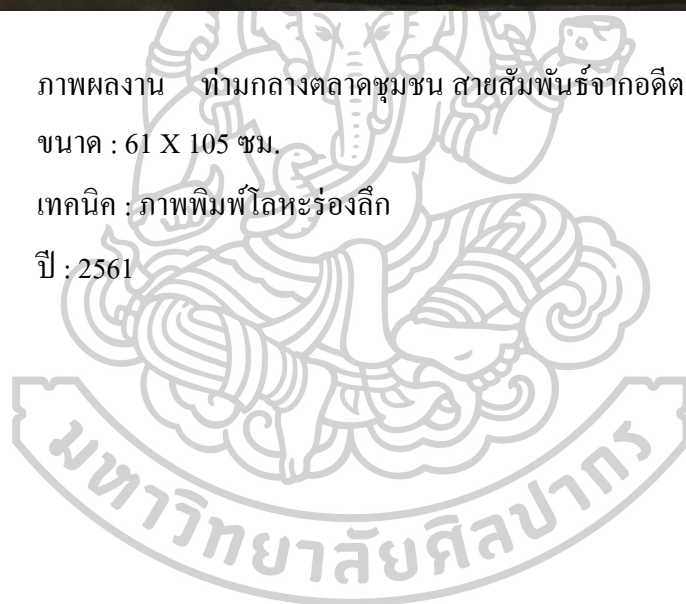
ภาพที่ 57

ภาพผลงาน ท้ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน 12

ขนาด : 61 X 105 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก

ปี : 2561

บทที่ 5

บทสรุป

“ศิลปะนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นได้หรือรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสส่วนหนึ่ง กับส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็นผลที่เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุอีกส่วนหนึ่ง” (นันทเสมอ, 2557)

การสร้างสรรคผลงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ข้าพเจ้าแสดงออกผ่านเนื้อหาประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ดังกาลเวลาที่แปรผันไปทำให้ทุกสิ่งอย่างกลายเป็นความทรงจำทั้งในอดีตและปัจจุบัน เมื่อตกตะกอนทางความคิด ย่อมเกิดจุดเริ่มต้นที่จะเดินเข้าไปสู่ความงามที่มีสุนทรียะต่อตัวข้าพเจ้าเอง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะส่ง ไปถึงผู้อื่น ให้ได้สัมผัสรับชมผลงาน

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน” นี้เริ่มต้นจากความผูกพัน ในพื้นที่ตลาดชุมชนที่มีอัตลักษณ์แบบถิ่นแบบดั้งเดิม มีการดำรงชีวิตที่ต้องต่อสู้ ดิ้นรน แสวงหา ด้วยหลากหลายอาชีพ ในพื้นที่ตลาดและชุมชนการขนส่งพืชผัก ผลไม้ที่ยังคงใช้พาหนะในการคมนาคมแบบดั้งเดิมผู้คนที่เรียกตัวเองว่าสามล้อถีบ ในเวลานี้เหลือน้อยเต็มทีเมื่อถูกลูกค้าด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ ทำให้พาหนะที่มีเสน่ห์นี้เลือนลางจางหายไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักคิด ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในหลายรูปแบบเพื่อซึมซับความรู้สึกของกลุ่มคน เพื่อนำมาคิดวิเคราะห์ทางด้านแนวเรื่อง เทคนิค รูปแบบในการนำเสนอผลงานในการสร้างสรรค์พัฒนาต่อยอดให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการนำเสนอ

จากแนวเรื่องที่จะถ่ายทอดหลอมรวมกันผนึกกับความคิดถึงสิ่งที่อยู่รอบกายในวันวาน ไม่ว่าจะพาหนะในการดำรงชีพ บริบทของผู้คน วิถีชีวิตและสภาวะแวดล้อมที่ผูกพันในตลาดชุมชนเปรียบดังเช่นการส่งผ่านชีวิตด้วยกำลังร่างกาย เพื่อคงอยู่ด้วยความผาสุกสู่กระบวนการเทคนิคทางภาพพิมพ์โลหะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสอดคล้องสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างชัดเจนในรูปแบบการสร้างสรรคผลงาน ที่ให้ค่าน้ำหนักที่มีความหนักแน่นและแอบแฝงไปด้วยความนุ่มนวล ละเอียดย่อน ด้วยพื้นผิว น้ำหนักการเขียนใจและเส้นของการกักรวด ซึ่งมีลักษณะพิเศษในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ให้ตรงไปตามจุดมุ่งหมายของการนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

ท่ามกลางตลาดชุมชน สายสัมพันธ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน เป็นผลงานที่ข้าพเจ้ามุ่งเน้นให้ตระหนักถึงคุณค่าของกลุ่มคนที่กำลังเลือนลางจางหายไป ด้วยวิถีชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน ผ่านนัยยะแอบแฝงที่ก่อเกิดความงามความรู้สึกอันเป็นสุนทรียศาสตร์ ในทางความคิดและจินตนาการต่อผู้สนใจสืบต่อไป

รายการอ้างอิง

www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/search.php?option=exhibition&keyword=25.

(philosophy-of-life). philosophy-of-life. Retrieved from

<https://moneyhub.in.th/article/philosophy-of-life/>,

www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/search.php?option=exhibition&keyword=25.

(คลังสะสมศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร). คลังสะสมศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร

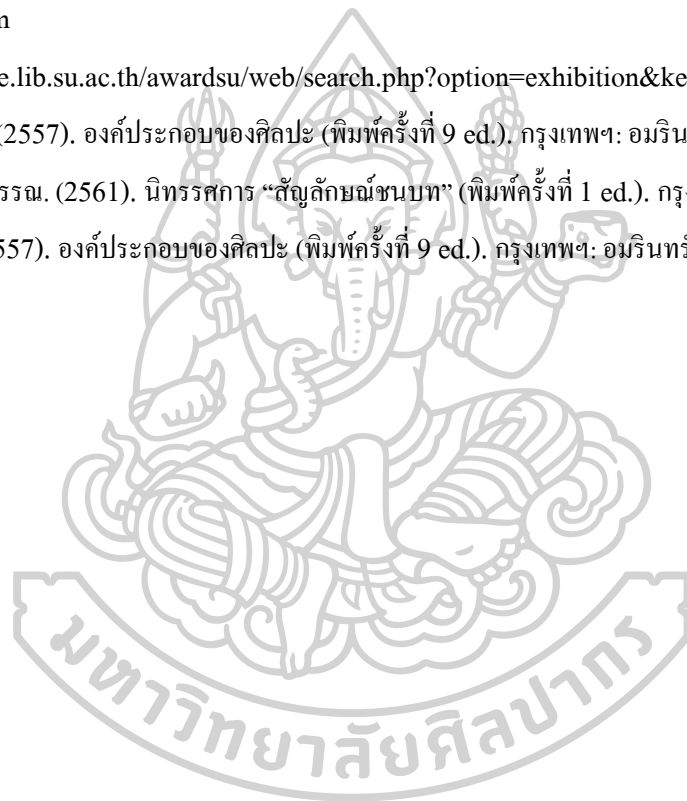
Retrieved from

www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/search.php?option=exhibition&keyword=25,

ชูด นิ่มเสมอ. (2557). องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 9 ed.). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ทินกร กาษรสุวรรณ. (2561). นิทรรศการ “สัญลักษณ์ชนบท” (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

นิ่มเสมอ, ช. (2557). องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 9 ed.). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	เอกวัฒน์ คีโต
วัน เดือน ปี เกิด	17 กันยายน 2532
สถานที่เกิด	อุบลราชธานี
วุฒิการศึกษา	2558 ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 2556 ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์ คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	41 หมู่ 10 ต.หัวพุก อ.คงเจริญ จ.พิจิตร 66210
ผลงานตีพิมพ์	2562 นิทรรศการภาพพิมพ์และวาดเส้นนานาชาติครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ ประเทศไทย 2562 นิทรรศการ SEMIFINALIST The 6th Indonesia International Print Triennial Competition ประเทศอินโดนีเซีย 2561 นิทรรศการ Contemporary Asian Printmaking Exhibition in Hsinchu ประเทศไต้หวัน 2560 ร่วมแสดงจิตรกรรมเอเชีย พลัส ครั้งที่ 8 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อ.ราชดำเนินกลาง กรุงเทพฯ นิทรรศการกลุ่มศิลปินนิพนธ์ MEDIUM ณ หอศิลป์กรุงเทพฯ อาคารธนาคารกรุงไทย สาขาเยาวราช กรุงเทพฯ ร่วมแสดงภาพพิมพ์นานาชาติ 45 PREMIO INTERNATIONAL DE ARTE GRAFICO CARMEN AROZENA ประเทศสเปน ร่วมแสดงภาพพิมพ์นานาชาติ THE 10 TH KOCHI INTERNATIONAL TRIENNIAL EXHIBITION OF PRINTS ประเทศญี่ปุ่น ร่วมแสดงการประกวดศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 32 หัวข้อ “ตามรอยพระราชสานต่อที่พ่อทำ” ณ ห้องพระโรง หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ ร่วมแสดงการประกวดศิลปกรรมช่างเผือก ครั้งที่ 6 หัวข้อ “ความสุขของคนไทย ได้เริ่มพระบารมี 70 ปีแห่งการครองราชย์.” ณ หอศิลป์วัฒนธรรม

แห่งกรุงเทพมหานคร

ร่วมแสดงศิลปกรรมกรุงไทย ครั้งที่ 3 ณ หอศิลป์กรุงไทย อาคาร

ธนาคารกรุงไทย สาขาเยาวราช กรุงเทพฯ

ร่วมแสดงการประกวดศิลปกรรม “อมตะ อาร์ต อวอร์ด ครั้งที่ 7” ณ บริเวณ

ห้องไอซ์เบิร์ก ชั้น 1 อมตะคาสเซิล จ.ชลบุรี

ร่วมแสดงภาพพิมพ์นานาชาติเบียนนาเล่ ครั้งที่ 1 ประเทศโปแลนด์

ร่วมแสดง การประกวดนิทรรศการภาพพิมพ์นานาชาติ ครั้งที่ 3 ประเทศ

บัลแกเรีย

ร่วมแสดง การประกวดศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 31 ณ ท้องพระโรง หอศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ

ร่วมแสดงภาพพิมพ์นานาชาติ เบียนนาเล่ ขนาดเล็ก ครั้งที่ 16 ประเทศ

โปแลนด์

2558 ร่วมแสดงภาพพิมพ์นานาชาติ “Internationale exlibris-en
kleigrafiekwedstrijd sint-niklaas” ประเทศเบลเยียม

2556 ร่วมแสดงการประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์

ครั้งที่ 30 ณ หอศิลป์สนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต

พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

รางวัลที่ได้รับ

2561 รางวัลดีเด่น ศิลปกรรม ปตท.ครั้งที่ 33 ณ ท้องพระโรง หอศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ

2560 รางวัลเกียรติคุณอันดับที่ 3 เหรียญทองแดง การประกวด

ศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 63 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ ถ.ราชดำเนินกลาง กรุงเทพฯ

2556 รางวัลพิพิธภัณฑศิลป์ของปาโฮวา Prize of the art museum of

prahova county "ion ionescu-quintus" ประเทศโรมาเนีย